# Tweede Kamer der Staten-Generaal

**2**

Vergaderjaar 2014–2015


## 29 628 Politie

**Nr. 512**

## VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 26 maart 2015

De vaste commissie voor Veiligheid en Justitie heeft op 11 februari 2015 overleg gevoerd met Minister Opstelten van Veiligheid en Justitie over **Politie**.

(De volledige agenda is opgenomen aan het einde van het verslag).

Van dit overleg brengt de commissie bijgaand geredigeerd woordelijk verslag uit.

De voorzitter van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie,
Ypma

De griffier van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie,
Hessing-Puts


kst-29628-512
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2015

**Voorzitter: Ypma**
**Griffier: Van Doorn**

Aanwezig zijn acht leden der Kamer, te weten: Berndsen-Jansen, Helder, Kooiman, Marcouch, Segers, Tellegen, Oskam en Ypma,

en Minister Opstelten van Veiligheid en Justitie.

Aanvang 10:00 uur.

De **voorzitter**: Hartelijk welkom bij het AO Politie. Afgesproken is een spreektijd van zeven minuten en twee interrupties.

De heer **Oskam** (CDA): Voorzitter. Voor de aanbestedingen was een apart debat gepland, maar dat is geannuleerd. Dit onderwerp is nu in dit debat verweven. Naar aanleiding van de problemen bij de aanbestedingen van politievoertuigen hebben we eerder indringend met de Minister gesproken over de integriteit van de politie bij de inkoop. De Minister meldt dat er een overbruggingscontract tot 1 juli 2016 is. Dat lijkt mij een nogal royale termijn. De CDA-fractie vindt de vraag of het aanbestedingstraject onder controle is, belangrijker. Is het traject integer en wanneer is naar verwachting het strafrechtelijk onderzoek afgerond? Gisteren kregen we een brief van de Minister over de aanbesteding van portofoons en mobilofoons en van de ademanalyseapparatuur. Voor portofoons en mobilofoons vindt een heraanbesteding plaats en de aanbesteding van ademanalyseapparatuur is ingetrokken. Zijn er straks nog wel voldoende geschikte apparaten beschikbaar voor de politie?
Het agendapunt over de verwarde personen is weer actueel. Regelmatig wordt de politie geconfronteerd met verwarde personen. Vandaag bespreken we onder meer het rapport daarover en de reactie van het kabinet daarop. In de feitelijke vragenronde over de begroting heeft de CDA-fractie al een vraag gesteld over de registratie van meldingen in de categorie «verwarde personen». In hoeveel gevallen betreft het ggz-cliënten? Om hoeveel gevallen betreft het dementerende ouderen of verwaarloosde mensen? Het antwoord van de Minister is dat de politie de inzet bij verwarde personen in haar bedrijfssysteem registreert onder een algemene noemer, de zogenaamde code E33, waarbij geen onderscheid wordt gemaakt naar het type verwarde personen. De CDA-fractie vindt dat dit anders moet. Zonder nauwkeurige informatie kan er geen gericht beleid worden gevoerd. Het is nu onduidelijk of de toename van meldingen wordt veroorzaakt door mensen met een ggz-problematiek of bijvoorbeeld door kwetsbare ouderen die langer thuis moeten blijven wonen. Ik krijg graag een reactie van de Minister op dit punt. De onderzoekers verwachten overigens dat ambulantisering van de ggz en de transitie van de zorg naar de gemeenten ertoe kan leiden dat de situatie rond verwarde personen vaker de openbare orde en veiligheid zal raken en dus kan leiden tot meer politie-inzet. Afgelopen zondag was er nog een reportage over te zien in het NOS-journaal. Kloppen de cijfers die daarin genoemd werden? Het aantal meldingen zou vorig jaar zijn gestegen van 40.000 naar 52.000. Opvangorganisaties, zoals het Leger des Heils, trekken aan de bel in verband met een toenemend aantal verwarde, soms agressieve mensen dat op straat terechtkomt. Graag krijg ik een reactie van de Minister.
Over de wijkagenten kan ik kort zijn. We hebben bij de begroting, samen met anderen, een motie ingediend. Hoeveel wijkagenten zijn er nu in opleiding? Haalt de Minister de doelstelling van 1 wijkagent op 5.000 inwoners per 1 juli aanstaande, ook in de regio's die toen genoemd zijn? Ik wil het volgende punt niet wegkapen van mevrouw Berndsen, die vanmorgen in de media het een en ander over de schoolwijkagenten gezegd heeft. Wij noemen het «schoolbuddy's». Vanmiddag wordt in de

veiligheidsketen met de Minister gesproken over hun inzet en capaciteit. Dat doe ik dus niet nu, maar ik vraag de Minister wel naar de preventieve rol van de politie. We zijn erg repressief bezig, dat is goed, maar voorkomen is beter dan genezen. Met name op scholen voor vmbo en mbo, en ook lager onderwijs, bestaat een voedingsbodem voor jihadisme en radicalisering. Er zijn in het verleden projecten geweest waarin agenten als een soort schoolbuddy fungeerden, zij waren de ogen en de oren. Schoolbuddy's zijn een soort wijkagenten op scholen die bekijken hoe het gaat met de jongeren. Een schoolbuddy kan snel ingrijpen bij steekpartijen, wapenbezit en drugsbezit, maar kan ook zaken voorkomen samen met de scholen en maatschappelijk werkers. Hoeveel agenten zijn op dit moment actief in het onderwijs? Is er sprake van min of meer toevallige lokale initiatieven of staat de Minister een structurele aanpak voor? Hoe kijkt de Minister tegen dit punt aan?

Over de dienstverlening laat de Minister weten dat hij de mogelijkheden tot internetaangiften uitbreidt. Dat is mooi. Wellicht kan hij overwegen om de agenten op straat of op locatie toegang tot internet te verschaffen. We horen vaak van slachtoffers dat ze anderhalf uur met de politie praten en dat er aantekeningen in een boekje worden gemaakt die daarna op het bureau worden verwerkt in de computer. Dat is natuurlijk niet efficiënt en zonde van de schaarse politiecapaciteit. Is het niet mogelijk om een beveiligde tablet of pc mee te geven als men op pad gaat?

De Minister heeft een aantal rapporten en een beleidsreactie over de training Mentale Kracht naar de Kamer gestuurd. Een en ander ziet er goed uit. Onder andere uit het evaluatieonderzoek blijkt dat het goed gesteld is met de mentale gezondheid van de politiemedewerkers. In een aantal andere rapporten, die naar de Kamer zijn gestuurd, komt men tot dezelfde conclusie. Er zit echter wel een addertje onder het gras in de staart van die rapporten: «Het effect van deze training laat zich overigens moeilijk objectief meten». Ik citeer uit de rapporten: «Resultaten van deze analyses laten zien dat er vrijwel geen veranderingen in mentale kracht over de tijd plaatsvinden bij de gehele experimentele en bij de controlegroep». Op bladzijde 9 van het rapport staat: «Ruim de helft van de deelnemers beoordeelde de training als redelijk tot zeer nuttig en leerzaam». Slechts een op de zes deelnemers heeft gezegd dat hij door de training weerbaarder was geworden. Ik snap ook wel dat zo'n training geen tovermiddel is. De mentale kracht van de politiemedewerkers was al goed, is nog steeds goed, maar vraagt wel steeds aandacht en onderhoud, want er kan van alles gebeuren. De training heeft 41 miljoen euro gekost en er zijn 35.000 agenten drie dagen getraind, wat de politie 100.000 mandagen operationele sterkte heeft gekost. Kan de Minister, als hij een kosten-batenanalyse maakt, aangeven of dit het allemaal waard was? Volgens de rapporten gaan we er misschien mee door. Hoe gaan we er dan mee door? Waarvan wordt het betaald en wanneer krijgen we daar duidelijkheid over?

Op de voorpagina van het dagblad Trouw stond een artikel over gespecialiseerde agenten. Er is gevraagd waar de nieuwe aanwas van gespecialiseerde agenten blijft. Veel bankjes voor leerlingen van de Politieacademie zijn leeg. Er worden slechts mondjesmaat zedenrechercheurs, mitrailleurschutters, ME'ers, personeel voor de financiële recherche en cybercrimespecialisten opgeleid. We hadden met de Minister afgesproken dat het krijgen van goede mensen daar een topprioriteit was. De beschikbare docenten werpen zich nu op het onderhoud van lesmateriaal en nemen overuren op. We lezen dat de Politieacademie geen instroom op de vervolgopleiding heeft. Kan de Minister volhouden dat het allemaal wel meevalt? Hoe zit het met de instroom voor de basisopleiding? Ook daarover zijn nog steeds vragen. De instroom is nu beperkt. Als we over een aantal jaren de schade moeten inhalen, moeten we 2.000 aspiranten per jaar opleiden en op straat begeleiden. Is dit mogelijk en is dit ook verantwoord?

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): Voorzitter. We hebben een stapel onderzoeken en brieven. De toon in de brieven is onverminderd positief: de wereld staat in brand, maar maakt u zich maar geen zorgen. Liquidaties, die gaan we oplossen. Kost wel zo'n 300 man aan recherchecapaciteit, maar moet kunnen. Een reorganisatie die zijn weerga niet kent. Gaat lukken binnen de tijd die ervoor staat. Kritische rapporten, maakt me niet uit, we gaan het gewoon doen. Deze taal van de Minister moet verhullen dat het allemaal niet zo goed gaat. De Minister wil het niet zien en daardoor vermindert zijn draagvlak onder het politiepersoneel. Onrealistische politieke beloftes, een onhaalbaar tempo van de reorganisatie, veel prioriteiten, maar geen extra capaciteit, irritatie bij politiechefs en burgemeesters over het doorschuiven van agenten van de ene prioriteit of eenheid naar de andere. Dat kan toch niet? Elk keer weer spreekt de Kamer over de onhoudbare situatie bij de Nationale Politie. Elke keer weer zegt de Minister dat alles goed gaat, maar het gaat niet goed. De Minister is hiervoor verantwoordelijk. Voor het kabinet heeft terrorisme nu de hoogste prioriteit en daarom is politiecapaciteit doorgeschoven. De Minister zwijgt echter als de vraag wordt gesteld: ten koste waarvan? Welke taken moet de politie laten liggen? Welke prioriteiten komen lager op de lijst te staan? Agenten worden ingezet als een beveiligende schil rond gebouwen, ondanks het feit dat ze daarvoor niet echt zijn toegerust. Het kabinet geeft zelf toe dat dit geen goed idee is, omdat gewone politieagenten onvoldoende zijn getraind voor het geweldsniveau van terrorisme. Nog belangrijker is dat het kabinet eindelijk toegeeft dat dit ten koste gaat van andere politietaken. Het leek erop alsof de politie haar normale werkzaamheden kon hervatten, maar dit lijkt helaas toch nog niet het geval te zijn. Klopt het dat de marechaussee slechts de bewakings- en beveiligingstaken van een beperkt aantal objecten van de politie overneemt? Wat betekent dit voor de capaciteit van de politie en wat gaat er van het prioriteitenlijstje van de Minister af?
De Minister zal het met mij eens zijn dat de politie niet voor de deuren van gebouwen hoort te staan, maar middenin de samenleving. Politieagenten zijn immers de ogen en oren in de wijk. Alleen op deze manier kunnen ze signalen van radicalisering en terrorisme herkennen en er vroegtijdig tegen optreden. D66 staat pal achter effectieve preventieve maatregelen. Er moet alles aan gedaan worden om radicalisering en terrorisme te voorkomen. Preventie moet voor repressie komen. Politieagenten, lokale bestuurders, vrienden en familie, mensen op school, iedereen heeft een rol. De rol van de school wil ik specifiek benadrukken. Onderwijs is het krachtigste wapen tegen radicalisering. Het draagt bij aan het verkrijgen van een volwaardige plek in de samenleving. Mensen gaan vaak op vroege leeftijd het verkeerde pad al op. Leerkrachten en ouders signaleren dat en moeten ergens terecht kunnen met hun zorgen, zodat vroegtijdige interventies kunnen plaatsvinden. Hierin kan volgens D66 de schoolwijkagent een belangrijke rol spelen. Mijn collega Paul van Meenen heeft hiermee als voormalig schoolbestuurder al goede ervaringen opgedaan. Het is dus niet nieuw, maar het lijkt me juist in deze tijd van belang, omdat we geen 26.000 mogelijk geradicaliseerde jongeren kunnen blijven volgen. Is de Minister het met D66 eens? Is hij bereid om de initiatieven die hier en daar al genomen zijn te ondersteunen? Met 50.000 agenten kun je moeilijk de veiligheid van 17 miljoen mensen volledig garanderen. Daarom is het belangrijk dat er slim wordt omgegaan met de beperkte inzetbare capaciteit bij de politie, nu en in de toekomst.

Mevrouw **Tellegen** (VVD): Ik heb het pleidooi van D66 vanochtend al uitgebreid op de radio gehoord. Ik heb onlangs vragen gesteld aan de Minister en de Staatssecretaris van Onderwijs naar aanleiding van de steekincidenten waaraan mevrouw Berndsen refereert. Mijn vraag aan mevrouw Berndsen is tweeledig. Gebeurt het niet al lang? Een beetje wijkagent weet toch welke school hij in zijn wijk heeft en er zijn dan toch

contacten? Is ze bekend met het fenomeen «convenant Veilige School», dat in vele steden al is uitgerold? Is haar pleidooi niet overbodig?

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): Dat denk ik dus niet. Het gebeurt lang niet overal. Het gebeurt inderdaad hier en daar. Het gebeurde vroeger ook al dat politieagenten op school kwamen. Toen kwamen ze overigens in een heel andere rol: het geven van voorlichting. Mijn pleidooi is juist om te stimuleren dat er op meer scholen één vaste agent is die bekend is binnen de school. Er moet sprake zijn van een vertrouwensbasis. Daar waar het al gebeurt, is dat prima, maar ik denk dat het goed is als het verder uitgerold wordt.

Mevrouw **Tellegen** (VVD): Naar mijn idee is de wijkagent bij uitstek de vertrouwde persoon, het bekende gezicht in de wijk. Hij weet welke scholen hij in zijn wijk heeft, wat er speelt en welke contacten er met schoolbesturen zijn. Hoe ziet mevrouw Berndsen het voor zich? Wat is precies haar voorstel? Wil ze dit verplicht stellen? Wil ze uitzoeken op welke scholen in Nederland potentieel radicaliserende jongeren zitten en die scholen dan aan een agent koppelen? Ik zie het nog niet helemaal voor me.

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): Verplicht stellen is natuurlijk absoluut niet de bedoeling. Het werkt naar mijn idee goed als er een vaste agent is binnen de school. We kunnen het vanuit de grote steden benaderen, waar het al gebeurt. In een heleboel andere steden gebeurt het echter nog niet. Er wordt vaak erg Randstedelijk gedacht, terwijl ook in andere gemeenten tendensen van radicalisering zijn. In die gemeenten moet het dus ook mogelijk zijn. Het is in de eerste plaats een zaak van de lokale driehoek, maar er moet ook binnen de politie ruimte zijn om dit soort initiatieven te omarmen.

De heer **Segers** (ChristenUnie): Ik ben het met mevrouw Berndsen eens dat preventie veel effectiever is dan repressie. In die zin steun ik haar pleidooi. Zij zei echter ook dat in de prioriteiten wel duidelijk moet worden gemaakt wat wel en niet kan. Mevrouw Berndsen is altijd de eerste die tegen de Minister zegt dat hij te veel of alles tegelijk wil en dat hij moet aangeven wat er niet kan. Dan is het nu ook een taak voor mevrouw Berndsen om aan te geven wat er minder moet gebeuren en op welke manier tijd vrijgemaakt kan worden, zodat de agenten meer aan preventie kunnen doen en zich meer kunnen ophouden op scholen.

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): Dat is een terechte vraag. Er wordt gesuggereerd dat wij in het kader van het jihadisme, van de radicalisering, zo'n 26.000 jongeren in de gaten moeten houden. Dat kan niet, dat is onmogelijk. Ik zoek daarom naar een effectieve methode. Ik denk dat dit een heel effectieve methode kan zijn. Deze suggestie geef ik graag mee aan de politieorganisatie, maar ook aan gemeenten: kijk er eens naar. Het kan alleen maar effectief zijn. We hebben de wijkagenten al, dus koppel ze aan een school.

De heer **Segers** (ChristenUnie): Het moet toch ietsje scherper. Je kunt niet zeggen dat agenten zoveel inbraken moeten voorkomen – mevrouw Berndsen kent de streefcijfers van alle gestelde doelen – en zich tegelijkertijd veel meer op school moeten ophouden. Waar moet het een beetje minder om meer tijd vrij te kunnen maken voor preventie op scholen?

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): Ik stel de prioriteiten niet, dat doet de Minister. De heer Segers weet heel goed dat ik hier altijd een punt maak van de topprioriteiten van de Minister. Ik vind dat daar wel wat vanaf kan. De heer Segers zal het niet met mij eens zijn, maar doe bijvoorbeeld eens

wat minder aan het ontmantelen van al die weedplantages. Daaraan gaan bakken capaciteit op. Als we dat op een andere fatsoenlijke manier regelen, levert dat al heel veel capaciteit op.

De heer **Marcouch** (PvdA): Wij hebben natuurlijk ook de berichten in de pers gelezen over het voorstel van collega Berndsen. Naar mijn idee doet ze in de pers een heel ander soort voorstel dan hier aan tafel. Ik meen te hebben begrepen dat zij echt nieuwe taakaccenten en functies wil creëren om heel specifiek in relatie met scholen de radicalisering in de gaten te houden. Is zij verkeerd geciteerd? Wat zij nu voorstelt, is natuurlijk al praktijk. Ik zou hooguit een pleidooi houden voor meer training, kennis en expertise en niet zozeer voor een nieuwe functionaris die gekoppeld is aan een school.

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): Ik zou haast willen zeggen: what's in a name? Het betreft een wijkagent die je op een school in zijn eigen wijk positioneert. Hij kan daar wellicht veel meer uren doorbrengen dan nu gebruikelijk is. Nogmaals, daar waar het al gebeurt, is dat prima, maar ik pleit ervoor dat je het meer en effectiever inzet waar het nodig is; niks meer en niks minder.

De heer **Marcouch** (PvdA): Dit is dus geen pleidooi voor extra agenten of extra nieuwe banen bij de politie, maar gewoon een pleidooi om te blijven doen wat we al doen?

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): We doen het nog lang niet overal. We blijven dus niet doen wat we doen, maar we breiden uit. Dat is mijn pleidooi.
Voorzitter. Ik had het over de beperkte inzetbare capaciteit bij de politie. Ik maak me daar zorgen over gezien alle bezuinigingen, de reorganisatie en de verwachte uitstroom van de babyboomers. Hoe verhoudt de instroom van studenten zich tot deze uitstroom? Wanneer opent de Minister zijn ogen en erkent hij dat studenten niet vanaf dag één voor honderd procent inzetbaar zijn? Ook dit valt weer onder de bezweringsformule van de Minister: we gaan het gewoon doen. De politie zakt door haar operationele sterkte heen wanneer er niet nu al wordt ingegrepen en er dus meer studenten naar de opleiding gaan, zodat er de komende jaren voldoende capaciteit is voor alle operationele activiteiten. Wat gaat de Minister hieraan doen?
Ik heb nog een paar vragen over andere belangrijke punten. In de eerste plaats PTSS. De Minister heeft beloofd uitvoering te geven aan de motie van collega Marcouch en mij (motie opzoeken in Parlis en stuknummer toevoegen) over een wettelijke verankering van de zorg en de nazorg van de politie. In het voorjaar van 2015 verwacht ik een brief waarin staat hoe de Minister deze wettelijk zal borgen. De Minister heeft echter ook beloofd eerst in gesprek met de Kamer te gaan voordat dit in de wet wordt opgenomen. Hoe staat het met de beloofde brief? Vindt dit gesprek plaats voordat de brief wordt geschreven of erna?
Tijdens een bijeenkomst met Nederlandse ambassadeurs in dit huis kwam de belangrijke rol van politieliaisons opnieuw aan de orde. De ambassadeurs, met name uit landen waar mensenhandel en kindersekstoerisme belangrijke issues zijn, benadrukken dat zij de functie van de politieliaisons buitengewoon belangrijk vinden. De ambassadeurs hebben aangegeven dat zij het erg betreuren als hierop bezuinigd wordt. Is de Minister bereid om deze functie voor de langere termijn veilig te stellen?
Een punt dat de afgelopen tijd in de media aandacht heeft gekregen is het veiligstellen van sporen na een zelfdoding. Is de Minister bereid om het protocol hierop aan te laten passen?
Door een cultuurmonitor wordt de cultuur bij de politie niet veranderd. Daar is wat anders voor nodig. Menselijke maat, voorbeeldgedrag,

rechtvaardige behandeling, leiderschap, eerlijke feedback, waardering en erkenning, ik kan nog wel even doorgaan. Het gaat kortom om investeren in mensen. Het gaat niet om dogma's, mantra's en onrealistische prioriteiten, maar om het erkennen dat politiewerk mensenwerk is. Wat D66 betreft, ligt daarin de uitdaging voor deze Minister.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Voorzitter. Als je agenten naar hun werk vraagt, dan zijn ze vol trots. Ik heb agenten leren kennen als loyale mensen bij uitstek wat hun werk betreft. Als je hun echter naar het beleid van deze Minister vraagt, dan hebben ze behoorlijk wat kritiek. Ik ben de beroerdste niet en ik deel deze kritiek graag met de Minister. De agenten zijn onderhand de enorme lading aan prioriteiten van deze Minister zat. Ze zijn allemaal al drie keer uitgegeven voor diverse taken. Ze zijn tegelijkertijd werkzaam als wijkagent, beveiliger en lid van het drugsteam. Noem een prioriteit van deze Minister en het dubbele label is er wel een keertje opgeplakt. Een sigaar uit eigen doos, noemen we dat. De Minister heeft intussen zoveel sigaren uit eigen doos uitgedeeld dat ze nu op zijn.
Agenten moeten steeds meer doen voor heel veel minder geld. Er werd al fors bezuinigd op de politie, maar nu kampt de Minister met een extra probleem, namelijk het voorschot op zijn begroting vanwege de enorme reorganisatiekosten. De centrale ondernemingsraad heeft laten onderzoeken hoeveel de Nationale Politie nodig heeft om dit op te lossen. Uit haar eigen onderzoek, dat gevalideerd is door AEF (Andersson Elffers Felix), bleek dat de politie 200 miljoen tekortkomt bovenop de bestaande bezuinigingen. Nu lees ik in de antwoorden van de Minister op Kamervragen van mevrouw Berndsen en mij dat hij niet bereid is om dit onderzoek serieus te nemen. De Minister zegt dat het binnen de eigen capaciteit moet worden opgelost als het hoger uitkomt. Maar zo werkt het niet. Ik wil het bewijs hebben dat dit rapport niet klopt. Als de Minister dit rapport van AEF niet valide vindt, laat hij dan met gegevens en een tegenonderzoek komen om dit te bewijzen en dit naar de Kamer sturen.
Ik vraag de Minister wanneer hij goed voor zijn agenten gaat zorgen zodat zij hun werk wel goed kunnen doen. De Minister heeft het rapport van de inspectie SZV gelezen. Daarin staat luid en duidelijk dat niet een van de geïnspecteerde eenheden erin geslaagd is de Arbeidstijdenwet of de bepalingen rondom agressie en geweld voldoende na te leven. Er zijn maar liefst 383 overtredingen van de Arbeidstijdenwet geconstateerd en 94 overtredingen van bepalingen rondom het beleid tegen agressie en geweld. Volgens het rapport zijn agenten hier ook onvoldoende in getraind. De Minister beloofde natuurlijk gouden bergen van verbetering in zijn brief. Ik ben eens gaan bekijken of er dan een verbetering bij de Politieacademie is opgetreden. Ik heb in het vorige debat al aangegeven dat de instroom vanuit de Nationale Politie ernstig tekortschoot. Als agenten zich al hebben aangemeld bij de Politieacademie om een opleiding te doen, moest ongeveer 20% van hen zich onverhoopt afmelden, omdat zij overladen werden met de prioriteiten van deze Minister en andere taken te doen hadden. Ik had de Minister hier voor gewaarschuwd. Ik begreep echter van de Politieacademie dat er tot op heden nog geen verbetering is. Ik vraag niet hoe de Minister dit gaat verbeteren, maar wanneer dit opgelost is.
Goed voor je mensen op straat zorgen heeft ook te maken met waarderen en belonen. Werknemers, vooral in de lage schalen, zijn ontevreden over hun beloning. Dat bleek ook uit het onderzoek van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC), dat vandaag op de agenda staat. Agenten staan al vier jaar op de nullijn. De Koning beloofde in zijn troonrede dat de nullijn van tafel zou gaan, maar de Minister komt deze belofte nog niet na. Wanneer gaan de agenten eindelijk van de nullijn af? Het is trouwens niet zo heel gek dat agenten in het WODC-onderzoek aangeven te weinig te verdienen. Ik heb zelf onderzoek gedaan naar de buitengewoon opsporingsambtenaren (boa). Als we kijken naar de

loonsom, blijken zij vaak veel beter betaald te krijgen dan de agenten. Dat is natuurlijk goed nieuws voor de boa – en vanuit de gemeente vind ik het getuigen van goed werkgeverschap – maar tegenover de politie vind ik dat niet kies. Wat is hierop de reactie van de Minister? De Minister kent het standpunt van de SP. We verzetten ons hevig tegen de ontwikkeling dat gemeenten steeds meer een gemeentepolitie aan het oprichten zijn, omdat er gewoonweg te weinig capaciteit is bij de politie voor «meer blauw op straat». De Minister werkt deze ontwikkeling in de hand, omdat hij steeds meer bevoegdheden overdraagt aan de boa's en van de politie een soort zwaardmacht maakt. Bij preventie heeft de politie echter een belangrijke taak. Ik heb mijn bevindingen vastgelegd in een rapport en de bodes gevraagd om dit aan de Minister te overhandigen. Het zou natuurlijk fijn zijn als de Minister daarop wil reageren.
Een belangrijk punt is de bereikbaarheid en de zichtbaarheid in de wijk, maar deze Minister wil de helft van de politieposten sluiten. Welke posten worden dit? In berichten in lokale media lees ik steeds dat men precies weet welke post wordt gesloten. Dit heeft natuurlijk enorme gevolgen voor de aanrijtijden. Het heeft niet alleen maar consequenties voor de slachtoffers, maar ook voor de politie zelf. Als het werkgebied van de politie groter wordt, duurt het veel langer om ter plekke te zijn, terwijl er soms back-up nodig is om collega's bij te staan. Ik ontvang van de Minister graag een overzicht van de posten die op de nominatie staan om gesloten te worden en een soort risicoanalyse van de gevolgen hiervan voor de aanrijtijden.
Ik las het rapport over verwarde personen en de politie. Het is in het licht van het waterbedeffect niet zo gek dat de politie veel meer bezig is met verwarde personen. Als je enorm veel bezuinigt op VWS, als je bedden afbouwt in de ggz, maar onvoldoende andere zorg organiseert, als je fors bezuinigt op de Wmo, waar bijvoorbeeld 41% van de zorg ggz-personen betreft, als je fors bezuinigt op de jeugdzorg, dan merkt de politie dat natuurlijk. Ik vraag de Minister om met zijn collega's, ook van VWS, aan tafel te gaan zitten en met een goed plan te komen.
Tot slot heb ik nog één punt. De Minister heeft gisteren een brief gestuurd over het wel of niet dragen van uniformen en dienstwapens en het wel of niet mee naar huis nemen daarvan. Ik heb ook een brief ontvangen van het Landelijk Team Forensische Opsporing (LFTO). Dit team geeft aan het vervelend te vinden dat agenten ook in uniform op straat moeten werken, omdat mensen een bepaalde daadkracht van een agent in uniform verwachten en ook dat deze daar voldoende voor getraind is. Ik neem aan dat de Minister die brief ook heeft gekregen. Zo niet, dan wil ik die natuurlijk graag aan hem geven. Ik wil graag dat de Minister op deze zorgen ingaat.

Mevrouw **Helder** (PVV): Voorzitter. Ook ik start met de mogelijke integriteitsschending bij de aanbesteding van politievoertuigen door de Nationale Politie. We hebben laatst kunnen lezen dat het met de aanbesteding van de portofoons ook niet helemaal goed is gegaan. Het Openbaar Ministerie (OM) is een onderzoek gestart naar de aanbesteding van politievoertuigen om te beoordelen of er sprake is van strafbare feiten. Aangezien het onderzoek nog loopt, kan de Minister hier waarschijnlijk niet veel over zeggen, maar de PVV heeft toch alvast een aantal vragen. Waarom duurt het onderzoek naar de gang van zaken bij de aanbesteding van de politievoertuigen al drie jaar? Wanneer zijn naar verwachting alle onderzoeken gereed? Zijn alle betrokken politiefunctionarissen lopende het onderzoek geschorst en zo nee, waarom niet? Belangrijker is natuurlijk de vraag hoe het zover heeft kunnen komen dat er kennelijk voldoende reden is voor een strafrechtelijk onderzoek. De Minister is sinds de oprichting van de Nationale Politie per 1 januari 2013 verantwoordelijk voor het beheer. De vraag is dan ook of de Minister de zaken wel in de hand heeft. Graag hoor ik een reactie op dit punt.

Het Ministerie van Defensie heeft bijstand verleend aan de politie door het uitvoeren van een probleemanalyse naar de beheersbaarheid en aanpak van woninginbraakproblematiek in Amsterdam-Noord. De conclusie was dat een verhoging van de perceptie van de pakkans zou leiden tot het terugdringen van woninginbraken en tot een stijging van de heterdaadkracht door het vergroten van de waarnemingscapaciteit. Dat is niet bepaald een vernieuwende conclusie. We zijn er wel blij mee, want de PVV roept dit al jaren. Het is het vermelden waard dat de Minister zegt dat er geen link kan worden gelegd met het uitblijven van woninginbraak in die periode. Volgens de Minister is er blijkbaar geen causaal verband, maar wij denken natuurlijk van wel. Ik merk het even op, omdat de Minister wel een causaal verband legde toen het ging om zijn beleid en het dalen van «de» criminaliteit, zoals hij dat zo mooi zei zonder onderscheid te maken tussen feitelijke en geregistreerde criminaliteit. Volgens de Minister was een causaal verband niet aangetoond, maar hij streek wel met de eer dat «de» criminaliteit was gedaald. Na dit uitstapje ga ik terug naar de brief, waarin we kunnen lezen dat de politie heeft aangegeven dat een en ander tot nieuwe inzichten heeft geleid over de aanpak van woninginbraken. Mijn fractie wil graag weten welke inzichten dit zijn.
In het rapport van de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, met de titel De Nationale Politie Arbeidstijden en Agressie en Geweld geïnspecteerd, staat dat de huidige aanpak wordt gecontinueerd en op onderdelen verder geïntensiveerd. Nog niet zo lang geleden hebben we hierover gesproken en ook over agressie en geweld. Wat de PVV betreft is het nu een kwestie van «niet lullen maar poetsen». Het klinkt misschien wat onparlementair, maar het is een uitdrukking. Agressie en geweld tegen politiemedewerkers moeten goed geregistreerd en vooral streng bestraft worden, want het is ontoelaatbaar. Dat vindt de Minister vast en zeker ook en – ik citeer hem – hij gaat er vast een tandje bij zetten. Ik hoor hiervan natuurlijk graag de bevestiging.
Over de veranderende dienstverlening van de politie en de gevolgen daarvan voor de huisvesting komt de Minister in zijn brief met de gebruikelijke opsomming: aangifte via internet, 3D-aangifte, aangifte op locatie, telefonische bereikbaarheid, terugkoppeling over wat er met de aangifte is gebeurd en nieuwe technische snufjes voor de agenten op straat. Begrijp me niet verkeerd, de PVV steunt al deze maatregelen, maar ik merk wederom op dat het probleem vooral is dat mensen geen aangifte doen, omdat ze denken dat er toch niets mee gebeurt. Dat staat in diverse rapporten. Daarom is het, naast bovengenoemde maatregelen, van belang dat het ophelderingspercentage, de pakkans en de straffen omhoog gaan. Laat ik even terugverwijzen naar het rapport over de bijstand van Defensie bij de aanpak van de woninginbraken in Amsterdam-Noord. De PVV wil daarnaast de garantie van de Minister dat er voldoende bureaus verspreid door Nederland open blijven. Het kan niet zo zijn dat de politie straks in sommige delen van het land op een kluitje zit en er in andere delen bijna geen bureau meer is. Ik krijg graag een reactie van de Minister hierop. Hij heeft er al eerder op gereageerd, maar misschien is er sprake van voortschrijdend inzicht en dan horen wij dat graag.
Ik kom op het punt van de weerbaarheidstraining van de politie. Gelet op de uitkomsten van de onderzoeken wordt geconcludeerd dat het alarmerende beeld – dat zeg ik niet zelf, dat stond in het rapport van AEF – bijgesteld moet worden. Zowel uit de bevindingen van het onderzoek training Mentale Kracht als uit het vervolgonderzoek blijkt dat het politiepersoneel weerbaar is en over een relatief hoog niveau van psychosociale gezondheid beschikt. Gelukkig, zeg ik dan. Daarnaast wordt gezegd dat de politie dus veel weerbaarder is dan gedacht en wordt zelfs gesteld dat de huidige training Mentale Kracht (MK-training) wellicht als «pionierswerk» moet worden beschouwd. Maar wat doet de Minister? Hij zet het traject toch voort, zodat aan het einde van dit jaar alle 30.000

politiemedewerkers de training Mentale Kracht hebben gehad. Maar waarom? Naast de conclusie van de onderzoekers dat de training geen effect heeft gehad, zegt meer dan de helft van de ondervraagde agenten na de training niet weerbaarder te zijn. Sommige agenten zeiden dat het niet aansloot op hun werk. Je kunt je hierbij wel iets voorstellen als je leert dat je een haka moet doen om alerter te worden, voordat je tot actie overgaat. Je zou er bijna om moeten lachen als het niet zo ernstig was. Tel daarbij op dat de training al 45 miljoen euro heeft gekost. Dan kan de PVV natuurlijk niet anders dan de Minister vragen ermee te stoppen en de agenten, die dus goed weerbaar zijn, hun werk te laten doen. De Minister moet de weerbaarheid natuurlijk wel blijven controleren, maar die training heeft geen zin. Die 45 miljoen moet besteed worden aan «blauw» op straat en niet aan «blauw» in een cursuszaaltje. Graag hoor ik een reactie van de Minister.
Tot slot wil ik een eigen agendapunt onder de aandacht brengen, los van de andere agendapunten. Tijdens een werkbezoek aan de zeehavenpolitie in het mooie Rotterdam – dat spreekt de Minister vast aan – hebben wij van de agenten van het grenstoezicht begrepen dat zij bij het controleren van ladingen vaak ruim een uur moeten wachten voordat er een migratiehondenteam is gearriveerd. Dat zijn honden die een menselijke geur herkennen. Omdat dit migratiehondenteam in Oost-Nederland is gevestigd, duurt het geruime tijd voordat het ter plaatse in Rotterdam is. Dat is niet alleen vervelend voor de agenten, maar ook voor degene wiens lading gecontroleerd wordt. En het kost geld, want als een lading gecontroleerd moet worden, kan men natuurlijk niet verder. De PVV heeft begrepen dat het team grenstoezicht hierover nog in overleg is met de landelijke eenheid en dat er een positief resultaat verwacht wordt. Mijn fractie vraagt nu al aan de Minister dit scherp in de gaten te houden. Mochten ze er niet uitkomen met de landelijke eenheid, dan verzoeken wij de Minister om het team grenstoezicht uit te rusten met een of meer eigen migratiehonden. Ik overweeg een motie op dit punt, maar hopelijk is het niet nodig. Als het wel nodig is, ben ik natuurlijk bereid de motie aan te houden om het overleg niet te frustreren, maar ik vind het zo'n belangrijk punt dat ik de motie vast aankondig.

De heer **Segers** (ChristenUnie): Voorzitter. De vorming van de Nationale Politie blijft een enorme uitdaging, allereerst voor de politie zelf, maar ook voor de Minister. Nu zouden er financiële tekorten zijn; andere woordvoerders hebben er ook al over gesproken. De Minister houdt er rekening mee dat wellicht het budget voor de frictiekosten, dat op 230 miljoen begroot is, overschreden kan worden. Recentelijk hebben de woordvoerders van de coalitiepartijen VVD en PvdA gezegd dat er niet meer bezuinigd wordt op veiligheid. Is dat ook het uitgangspunt van de Minister? Neemt hij inderdaad deze handreiking aan? Betekent dit dat er in algemene zin in wordt voorzien en er dus niet wordt bezuinigd op veiligheid en op slagkracht van de politie als er grote tekorten ontstaan bij de Nationale Politie?
Ik maak me grote zorgen over de dreigende sluiting van heel veel buurtbureaus.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Ik ben natuurlijk de eerste die mijn collega van de ChristenUnie hierin wil ondersteunen, maar gezien de beloftes van de coalitie moet je eigenlijk zeggen dat je vanaf volgend jaar ook 251 miljoen minder bezuinigt op veiligheid. Tot en met 2018 wordt er toch bijna een half miljard bezuinigd. Die bezuiniging moet dus eigenlijk ook van tafel, want de capaciteit loopt dan ook terug. Is de ChristenUnie het met de SP eens dat we naar die bezuiniging moeten kijken en dat we niet moeten inboeten aan capaciteit?

De heer **Segers** (ChristenUnie): De ChristenUnie wil niet bezuinigen op veiligheid, dat uitgangspunt delen we. Of wij in de positie zijn om daarover uitgebreid mee te praten, valt te bezien, maar de inzet is inderdaad helder: niet bezuinigen op veiligheid.
Mijn fractie maakt zich grote zorgen over de dreigende sluiting van bureaus en ik sluit me aan bij de vraag van collega Kooiman. Kunnen wij daar inzicht in krijgen? Wat is het plan? Wat betekent het voor de leefbaarheid en de veiligheid op het platteland? Ik ga er even van uit dat bureaus op het platteland eerder worden gesloten dan in de steden. Ik maak me daar grote zorgen over. Ik las bijvoorbeeld het bericht dat de helft van de bureaus in Limburg dichtgaat. Dat heeft een enorme impact en daarover moeten we echt meer weten. Ik krijg daar graag een brief over. Wat mij betreft is het nog geen gedane zaak. Het is nog geen voltooid feit en moeten er hier ook over spreken. Je kunt hier en daar wel een politieagent in een verzorgingshuis of op allerlei andere plekken zetten, maar ik wil nog over die keuze spreken voordat er allerlei bureaus dichtgaan. Ik heb namelijk ook gehoord dat sommige bureaus nu al uitpuilen, dat ze echt ontzettend vol zitten en dat mensen lang moeten rijden om er te komen. Wat doet het met de huidige bureaus en de bezetting daarvan als je nog eens extra bureaus sluit?
Politieagenten zijn soms ontzettend druk bezig met randzaken. Dat is heel vervelend, want wij willen graag dat ze de straat op gaan en zich inzetten voor de veiligheid. Ze zijn bijvoorbeeld heel erg druk met het invullen van declaraties. Dat heeft ook te maken met de toegenomen reistijd. Er moet per keer een declaratie worden ingevuld. Volgens berekeningen kost alleen de tijd die men bezig is met dat soort onbenullige dingen de politie al 20 miljoen, terwijl je ook standaardvergoedingen kunt uitrekenen en overmaken. Dat zijn zaken waarop te bezuinigen valt, maar waarmee we nu soms letterlijk een enorme werklast op het bureau van de dienders leggen. Die zijn dan druk met dingen waar ze niet druk mee zouden moeten zijn.
We maken ons natuurlijk allemaal zorgen over de capaciteit. De politie moest bijvoorbeeld hier voor de deur inspringen. Er kwamen allemaal mannen en vrouwen uit Friesland en Limburg en waar ook vandaan. Die hadden heel goed werk kunnen doen op de school, waarover mevrouw Berndsen net sprak, maar ze stonden hier. Nu heeft de marechaussee het overgenomen. Maar linksom of rechtsom, het gaat altijd ten koste van de bestaande capaciteit. Dus waar vallen de gaten? Waar gaat het knellen? Het moet uit de lengte of uit de breedte komen. Kan de Minister daar inzicht in geven?
Er zijn ook zorgen over de vaardigheden van politieagenten. Dat was ook de zorg toen zij hier voor de deur stonden. Zijn zij bijvoorbeeld wel in staat en voldoende getraind om in heel gevaarlijke situaties goed te schieten? Zijn er voldoende trainingsuren? Wil de Minister die vragen ook beantwoorden?
We hebben het eerder gehad over het enorme ziekteverzuim. Er was sprake van heel veel achterstallig onderhoud. De Minister en de korpschef hebben gezegd dat ze het echt oppakken en dat er een inhaalslag wordt gemaakt. Wat is de stand van zaken op dat punt en wordt er terreinwinst geboekt bij de achterstand?
Een heel dramatisch onderwerp zijn de gevallen van zelfdoding bij politieagenten. Dat is een relatief fors aantal. Zelfdoding is natuurlijk altijd een enorme tragedie voor de omstanders, voor collega's, voor de familie en voor nabestaanden. In de brief van de Minister lees ik dat hij zoekt naar een oplossing. Die zal meer in de cultuur liggen, meer in een gesprek dan in registratie of een meldpunt en dat soort formelere oplossingen. Kan de Minister toelichten wat er extra kan worden gedaan, bijvoorbeeld in de vorm van coaches of buddy's? Hoe kunnen we naast mensen staan die in een crisis zitten, die het zwaar hebben? Ik denk ook aan het punt van geestelijke verzorging. In het vorige AO heeft collega Marcouch hiervoor

aandacht gevraagd en de Minister zou het oppakken. Ik ben dus benieuwd of er vorderingen worden gemaakt. Iets als geestelijke verzorging kan echt helpen in dat soort situaties.
Het punt van de vrijwilligers wordt door onze fractie altijd opgevoerd bij dit soort AO's. Het is een belangrijk punt. Politievrijwilligers zijn gefrustreerd over het feit dat iemand met een vwo-niveau op mbo-2-niveau wordt ingezet en dat er onvoldoende trainingsuren worden gemaakt. Vrijwilligers haken soms teleurgesteld af. Dat is jammer, want we moeten onze streefcijfers en doelen halen. Er is ook onduidelijkheid over de bevoegdheden. De Minister heeft in november gezegd dat het uitgangspunt is dat vrijwilligers en beroepskrachten over dezelfde bevoegdheden, bewapening en middelen beschikken. Hij zou in overleg gaan met de korpschef en de politievakorganisaties om het Besluit bewapening en uitrusting politie aan te passen. Heeft dat overleg plaatsgevonden, wat is de uitkomst ervan en is het niet handig om een helder overzicht te maken van de bevoegdheden, van wie wat mag doen? Daarbij is er ook een zorg uitgesproken over het verschil in uniform, namelijk het verschil tussen executief en niet-executief, zodat aan het uniform al te zien is wie bewapend is. Is het niet riskant in een tijd van terrorisme en dreigend jihadisme om zichtbaar te maken dat iemand niet bewapend is?
Samen met de VVD heb ik bij de behandeling van de begroting een motie ingediend over de positie van hulpverleners. Ik zie de voorzitter heel bezorgd kijken, maar ik heb slechts twee korte punten. Hoe staat het met de uitvoering van die motie? Heeft het overleg plaatsgevonden tussen Hulp voor Hulpverleners en andere organisaties en het ministerie? Het zou heel mooi zijn als ze ergens een plek krijgen in de keten van zorg voor de hulpverleners. Er zou een pilot komen in 2015 met het gebruik van tasers. Ik ben benieuwd naar de stand van zaken op dat punt.
Laat ik tot slot kortheidshalve aansluiten bij de vragen van collega Oskam over de verwarde personen, over wie we heel wat nieuwsberichten hebben zien langskomen. Ik sluit me aan bij wat hij heeft gezegd over de positie van de GGD-arts als tussenschakel voordat tot opvang kan worden overgegaan en over de zorg over opvangplekken. Er komt wel heel veel op het bordje van de politie. Die moet heel veel opvangen. Als er elders onvoldoende opvang is, dan is dat wel heel zwaar. Ik hoor dus graag een reactie op dat punt.

De heer **Marcouch** (PvdA): Voorzitter. Ik wil in dit AO, zoals ik eerder in andere AO's deed, stilstaan bij de kwaliteit. De eerste kwaliteit betreft het personeel. De informatiepositie die agenten weten te verwerven in gemeenschappen waar ouders en grootouders uit landen als Marokko, Bulgarije, Turkije of de Antillen komen, is nog steeds nihil te noemen. Er zijn nauwelijks agenten met een specifieke expertise, waardoor ze met hagel schieten oftewel het risico lopen zich etnisch of religieus te profileren. Dat genereert wrok en achterdocht en geen meldingen of informatie. Juist in deze tijd kennen alle schoolkinderen in Amsterdam Nieuw-West, en vandaag ook in Amsterdam Zuidoost, wel geliquideerden uit hun buurt of via via. Geradicaliseerde jongeren kunnen tot op de dag van vandaag ongehinderd naar het Midden-Oosten vliegen met paspoort en al. Ik vraag de Minister naar de stand van zaken bij werving en selectie. Wat gebeurt er concreet? Wanneer zien wij de beloften aan ons werkelijkheid worden?
Bij de kwaliteit van het personeel hoort ook de training. Een aantal collega's heeft die al benoemd. Ik heb de afgelopen weken Kamervragen gesteld naar aanleiding van een onderzoek van de jongerenafdeling van de politievakbond ACP. Uit de antwoorden van de Minister hierop maak ik zowaar op dat het doel niet de training op zich, maar het toetsen is. Het gaat niet zozeer om de vaardigheden en de conditie om het werk goed te kunnen doen, maar om het kunnen aanbrengen van allerlei toetsvinkjes. Ik

hoor hierop graag een reactie van de Minister. Ook krijg ik graag een antwoord op de vraag hoe we na Parijs onze politiemensen beter voorbereiden en trainen, want ik heb tot nu toe geen trainingen gezien. We hebben de situatie in het NOS-gebouw gezien. Daar is opgetreden en het is goed afgelopen. Ik krijg echter ook signalen uit de trainingscentra van de politie, en ook van politiemensen, dat er niet heel erg specifiek wordt getraind op dat soort situaties, zeker niet met extra of bijzondere aandacht na de toestand in Parijs.

De tweede kwaliteit gaat over de aangifte. De aangifte maakt bij de opsporing het verschil tussen succes en falen. Zelfs als gehoofddoekte vrouwen in Almere in de rug worden aangevallen, ten val komen en gewond raken, terwijl ze worden uitgemaakt voor vuile vieze kutmoslims en gezegd wordt «rot op naar je eigen land», verloopt de aangifte tegen heug en meug en is deze onvolledig. Regelrechte hate crimes worden sloom en plompverloren geregistreerd als zogenoemde «eenvoudige mishandelingen». Zonder aangifte is er geen informatiepositie en zonder informatiepositie is er geen pakkans. De Minister heeft beloofd dat de aangifte voortaan wordt opgenomen door daartoe goed opgeleide agenten. Wanneer gaan we dat merken? Het wordt nu echt urgent.

Behalve met religieus extremisme hebben we ook van doen met rechts-extremisme. Terwijl de IS ons bij demonstraties intimideert met de geloofsbelijdenis op de zwarte vlag, zwaait het Identitair Verzet met onze driekleur op een moskee onder vertoon van oorlogszuchtige teksten op spandoeken als «In Leiden begint de victorie». We hebben door schade en schande geleerd dat bewegingen als Sharia in Nederland zo vroeg mogelijk onschadelijk moeten worden gemaakt. Dat moet ook met zo'n vijandige groep die de bezetting van de moskee opeist, al jaren actief is in Duitse neonazistische demonstraties, goed georganiseerd is, diverse afdelingen en websites heeft en sympathiserende semi-intellectuelen kent. We kunnen het echt niet hebben dat dit gebagatelliseerd wordt. Kan de Minister regelen dat de politie leert van het «too little too late» bij de bestrijding van het religieus extremisme?

De derde kwaliteit is het samenwerken. Ik werd onontkoombaar met mijn neus op de feiten gedrukt toen ik recentelijk mijn licht opstak bij de NS op het centraal station in Utrecht, waar dagelijks ruim 250.000 mensen passeren. Je zou denken dat het een groot risicogebied is, ook voor terreurdreiging. Je zou verwachten dat de drie partijen die ons beschermen, de politie, de handhavers van de gemeente en de handhavers van de NS, ook in dat gebied actief zijn. Je zou verwachten dat zij de dag beginnen op een politiepost met een gezamenlijke briefing, dat zij taken verdelen, afspraken maken, informatie uitwisselen en aan het eind van de dienst ook weer debriefen, want zonder informatiepositie geen pakkans. Maar er is niets. Er is niet eens een politiepost. Een gewonde conducteur wordt door het hele station heen gesjouwd naar een politiebureau ergens in een wijk buiten het station. Dit voorbeeld geeft aan dat we niet zozeer meer capaciteit nodig hebben, maar dat het urgent is om de aanwezige capaciteit beter en effectiever te organiseren, zeker in deze tijd. Wat mij betreft geldt dat ook voor het ziekteverzuim. PTSS is net al genoemd door de collega's. We zien de politie ook nieuwe dingen uitvinden, maar heel veel andere diensten, zoals defensie, ambulance en brandweer, hebben die expertise en kennis al in huis. Waarom wordt er niet beter samengewerkt met bijvoorbeeld de professionals die bij defensie de veteranen behandelen? Bij de bestrijding van radicalisering is het gebrek aan samenwerking niet alleen een verlies van capaciteit, het is bovendien ronduit gevaarlijk. Er is net iets over een school gezegd, maar het gaat natuurlijk om het geheel. De politie kan veel taken uitvoeren met andere beveiligings- of veiligheidsdiensten, als dit goed is georganiseerd. Gaat de Minister daarvoor zorgen?

De heer **Segers** (ChristenUnie): Ik stelde de vraag net aan de Minister, maar ik moet hem eigenlijk aan de heer Marcouch stellen. Stel dat bij de vorming van de Nationale Politie budgetten overschreden worden, dat de financiële krapte die zich aandient, inderdaad bewaarheid wordt en dat er onvoldoende budgetten zijn. Geldt dan nog de belofte, die mede door de PvdA-fractie is gedaan, dat er niet meer bezuinigd wordt op veiligheid en dat er geen extra financiële ingrepen bij de politie plaatsvinden?

De heer **Marcouch** (PvdA): Voor mij geldt dat het kabinet zegt dat alles gedaan kan worden wat gedaan moet worden. En als dat niet kan, dan horen wij dat als Kamer en dan hebben we een probleem op te lossen. Vooralsnog is de belofte van het kabinet dat alles gedaan kan worden wat gedaan moet worden om de veiligheid veilig te stellen. Daarvan ga ik dus uit en daarin heb ik vertrouwen.

De heer **Segers** (ChristenUnie): Ik heb het toch goed gelezen in de krant dat de PvdA- woordvoeder collega Recourt heeft gezegd dat de grens is bereikt en dat we niet verder bezuinigen op veiligheid? We staan voor de ongelooflijk grote operatie van de vorming van de Nationale Politie. Als de grens van het budget van de politie is bereikt, geldt die belofte dan ook voor de Nationale Politie? Of zegt de heer Marcouch: nee, dat moet dan maar, dan gaan we schrappen, dan gaan we met de kaasschaaf nog meer bureaus sluiten of de opleiding inkorten? Wordt er dan wel bezuinigd en houdt hij die belofte dan niet?

De heer **Marcouch** (PvdA): Als dat aan de hand is, hebben we een probleem dat we moeten bespreken. Dat is dan het moment om het erover te hebben. Maar voor nu geldt dat de politie in staat is te doen wat moet en nodig is. Volgens het kabinet kunnen we dat doen en daar ga ik ook van uit. Op het moment dat het probleem, zoals de heer Segers het schetst, zich voordoet, moeten we het daar met elkaar over hebben. Politiek is keuzes maken. Dan moeten we bekijken welke keuzes gemaakt moeten worden.

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): Dat is toch wel een beetje merkwaardig. Alles wordt gedaan wat gedaan moet worden, zegt de heer Marcouch, want dat zegt de Minister. Tegelijkertijd komt hij met een voorbeeld van aangifte doen in vreselijke situaties, waarbij kennelijk niet of onvoldoende tijd en aandacht besteed kan worden aan het opnemen van de aangifte. Hoe stelt de heer Marcouch zich dan voor dat alles gedaan kan worden en wat verstaat hij dan onder dat «alles»?

De heer **Marcouch** (PvdA): Wat ik juist probeerde te schetsen is dat het niet zit in geld of meer capaciteit, maar dat de aanwezige capaciteit – die politiemensen zijn aanwezig – goed benut wordt. Als de kwaliteit van de aangifte goed is, bespaart dat een hoop geld en een hoop ellende. In die zin is het niet een kwestie van meer geld of «meer blauw», maar van «beter blauw». Er is ook heel veel winst te behalen uit de samenwerking tussen alle partijen die dienstbaar zijn aan de veiligheid, zoals ik in het voorbeeld van de situatie van het centraal station in Utrecht schetste. Daaruit kan de Minister heel veel winst halen zonder dat er extra middelen voor nodig zijn.

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): Dan zal ik de vraag nog wat anders aanvliegen. De heer Marcouch is met mij altijd een groot voorstander van diversiteit bij de politie. Nu gaat er een enorme uitstroom plaatsvinden. Dit kan een mogelijkheid zijn om de politie diverser samen te stellen, maar dat kost wel geld. Je moet namelijk nu al investeren in politiecapaciteit in opleiding om over drie à vier jaar voldoende operationele sterkte te hebben. Hoe financiert de heer Marcouch dat?

De heer **Marcouch** (PvdA): Op het moment dat de politie kan werven, omdat daarvoor ruimte is en er vacatures zijn, wil ik dat er aandacht is voor die specifieke kennis en expertise. Daarop moet dan geworven worden. Dat is nog altijd niet «meer blauw», maar dat is nog altijd «beter blauw». Ik heb de Minister net gevraagd aan te geven wanneer dat werkelijkheid wordt.

De heer **Oskam** (CDA): De heer Marcouch zegt dat de capaciteit bij de politie voldoende is. Ik wil graag dat hij dat even uitlegt. Ik ken vooral voorbeelden waarbij het ene gat met het andere wordt gevuld. Bij de drugsoorlog in Maastricht wordt de basispolitiezorg in Roermond leeggeplukt. Bij de capaciteitsproblemen in Amsterdam moet de politie Noord-Holland Noord leveren. Als de Tweede Kamer beveiligd moet worden, wordt de politie in Oost-Nederland kaalgeplukt. Hoe ziet de heer Marcouch dat er voldoende capaciteit is? Natuurlijk moeten we keuzes maken, maar de basispolitiezorg en de recherchecapaciteit hebben we natuurlijk gewoon keihard nodig.

De heer **Marcouch** (PvdA): Ik ben heel realistisch: we moeten het gewoon doen met de capaciteit die we hebben. Je kunt nog zoveel agenten inzetten, maar uiteindelijk moet je keuzes maken. Dit kabinet maakt keuzes. Er zijn heel specifieke prioriteiten gesteld en ik zie ook dat de politie het heel druk heeft. Daarom ben ik het ook niet eens met het voorstel om agenten op de basisschool radicalisering te laten aanpakken. Dat lijkt mij de taak van de ouders, de juffen en meesters en de conciërges. De politieagenten moeten vooral beschikbaar zijn voor datgene waar ze goed in zijn, namelijk criminaliteit bestrijden. Als we het op die manier doen, dus slim omgaan met het «blauw» dat we hebben, politieagenten vanuit hun bijzondere positie inzetten in plaats van ze allerlei activiteiten te laten doen die anderen moeten en kunnen doen, dan kunnen we doen wat noodzakelijk is met de huidige capaciteit. Uiteraard kun je niet alles tegelijk aanpakken. Die discussie hebben we al vaak gevoerd. Je moet altijd keuzes maken en prioriteren.

De heer **Oskam** (CDA): Bezuinigingen zijn natuurlijk nodig evenals het maken van keuzes. Het kan echter niet zo zijn dat de burgemeester van Alkmaar of de burgemeester van Roermond in de problemen komt. Dat geldt ook voor de instroom op de Politieacademie. Je zult tijdig je capaciteit op orde moeten krijgen. Als je een jaar of twee Politieacademie hebt gedaan, moet je nog een aantal jaren op straat vertoeven en ervaring opdoen.

De heer **Marcouch** (PvdA): Met dat laatste punt ben ik het eens. Ik ga er dan ook van uit dat de Minister op tijd begint met werving, selectie en opleiden zodat er geen gaten ontstaan.

Mevrouw **Tellegen** (VVD): Voorzitter. Het veiligheidsgevoel van de mensen in Nederland is het afgelopen jaar sterk veranderd. De MH17, de aanslagen in Parijs, de verijdelde aanslagen vlak over de grens in Verviers en de bijna wekelijkse gruweldaden van IS leiden ertoe dat mensen in toenemende mate denken dat het morgen in Nederland kan gebeuren. Hoewel de dreigingsanalyse onveranderd op code «substantieel» blijft staan, is er in de samenleving een gevoel van verhoogde dreiging. Dat vergt veel werk van onze politie. Vanmiddag vindt er een debat plaats over de maatregelen van het kabinet in het kader van de terroristische dreiging. Ik beperk me daarom in dit AO tot de opmerking dat de VVD uiteraard zeer tevreden is met het besluit van het kabinet om op verzoek van de fractievoorzitter van de VVD gebouwen en instanties met een verhoogd risico steviger te beveiligen. Het is een goede zaak dat de Koninklijke Marechaussee de beveiligingstaak van de politie overneemt,

want daarmee slaan we twee vliegen in één klap. De politie kan zich weer volop richten op de basispolitiezorg in de wijk en de Koninklijke Marechaussee, die al getraind is in het gebruik van zwaardere wapens, neemt de beveiligingstaak over. Dat doet ze immers ook al bij de Nederlandsche Bank, voor het Koninklijk Huis en op Schiphol. Hiermee worden kwetsbare plekken in onze samenleving beter beveiligd.
De VVD is ook tevreden over het voornemen van het kabinet om de gehele veiligheidsketen tegen het licht te houden, niet alleen de politie, maar ook private beveiligingsorganisaties, boa's, onze veiligheidsdiensten en de Koninklijke Marechaussee. Ze zijn er samen verantwoordelijk voor om ons land zo veilig mogelijk te houden. Nu de veiligheidssituatie complexer wordt, is het verstandig dat er een analyse komt. Ook de politie is een professionele organisatie die primair moet worden ingezet om Nederland veiliger te maken. Juist nu is het van belang heel duidelijk te maken wat er mogelijk aan taken af kan en helder te stellen wat de politie niet doet. Tijdens het debat in november vorig jaar heb ik al aandacht gevraagd voor het vraagstuk van de oneigenlijke taken. De Minister heeft toegezegd dit punt in het artikel 19-overleg aan te kaarten. Ik heb er nog niets over vernomen en dat duurt de VVD eigenlijk te lang. Juist nu de politie zo hard nodig is voor de veiligheid van Nederland, is het zaak kritisch te kijken naar de taken die de politie niet meer zou moeten doen. Is het inderdaad de taak van de politie om toe te zien op het naleven van vergunningen? Is het de taak van de politie om wegen af te zetten voor evenementen? Is het de taak van de politie om in toenemende mate postbode te spelen voor het OM of te helpen bij buitenlandse rechtshulpverzoeken? Graag wil ik van de Minister weten wanneer hij met een helder voorstel komt over de punten waarop de politie kan worden ontlast in haar werkzaamheden en wat de uitkomst is van het artikel 19-overleg dat hij hierover gaat voeren. De VVD vindt dat de Minister er vaart achter moet zetten.

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): Het is altijd interessant om te bekijken welke taken de politie niet meer zou moeten uitvoeren, maar mevrouw Tellegen noemt een aantal voorbeelden van taken die de politie al niet meer uitvoert. Ze heeft ook aangegeven dat de politie zich eigenlijk niet meer moet bezighouden met verwarde personen. Dat heb ik althans in de pers gelezen, ik weet niet of ze correct geciteerd is. Ik vraag dan toch af hoe zij dat voor zich ziet. Als een verwarde persoon overlast veroorzaakt – en dat gebeurt nu eenmaal heel erg vaak – en mensen daarover de politie bellen, moet de politie dan maar zeggen dat het haar taak niet meer is?

Mevrouw **Tellegen** (VVD): Ik heb de reactie van mevrouw Berndsen op mijn pleidooi gelezen. Haar voorbeeld was nou net het verkeerde. Zij noemde inderdaad iemand die 112 belde om melding te maken van overlast door een verwarde persoon. Dit voorbeeld van overlast lijkt me een duidelijk geval voor de openbare orde, die wel behoort tot de kerntaken van de overheid. Dat heeft niets met verwarde personen te maken. Ik zeg niet dat verwarde personen expliciet niet tot de taak van de politie behoren, maar ik vind dat de ggz-instellingen veel nauwer moeten samenwerken met de politie, zodat ze een heel groot deel van het werk dat de politie nu voor die instellingen doet, kunnen overnemen.

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): Dan ben ik benieuwd naar de oneigenlijke taken van de politie. Ik hoorde «wegafzettingen» noemen en «gestolen en gevonden voorwerpen». Dat doet de politie allang niet meer. Wat zijn dan de oneigenlijke taken van de politie? Daar heeft mevrouw Tellegen toch wel een idee over?

Mevrouw **Tellegen** (VVD): Ik heb er net al een aantal genoemd. Dat zijn overigens geen voorbeelden die ik uit mijn duim zuig, maar voorbeelden

die de politie aandraagt. Mijn vraag is heel duidelijk. Ik wil graag van de politie en van de Minister weten waar het minder kan. Wij stellen hier met zijn allen vast dat het prioriteiten regent en dat de capaciteit krap is. Het is dan toch niet raar om de Minister te vragen waar het minder kan, omdat wij ons immers primair moeten richten op de veiligheid van Nederland?

Mevrouw **Kooiman** (SP): Ik word er gewoon pissig van. Waar het minder kan? In 2018 worden bijna 2.000 agenten wegbezuinigd, omdat er nu al fors bezuinigd wordt op de politie. Er komt waarschijnlijk nog een begrotingstekort van 200 miljoen bovenop voor de politie. De VVD is nota bene de partij die 20% van de bedden in de GGZ wegbezuinigt. Dat is vragen om problemen. In hoeverre is de veiligheid in goede handen bij de VVD?

Mevrouw **Tellegen** (VVD): De VVD pleit ervoor om alle taken van de politie tegen het licht te houden. De heer Oskam en de heer Segers hebben hierover ook heel realistische vragen gesteld. Het is niet raar, mevrouw Kooiman, dat wij in een situatie waarin de veiligheid in Nederland in toenemende mate onder druk komt te staan, meer vragen van de politie. Het is niet raar dat we heel goed kijken naar wat de politie misschien minder kan doen, nu we met een bepaalde capaciteit te maken hebben waar we op dit moment niets aan kunnen doen. Ik vind het een heel realistische en goede vraag.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Een woord is een woord, een daad is een daad. Als de VVD voor de veiligheid staat, moet ze ook luisteren naar de politie. De politie geeft aan dat er een capaciteitsgebrek is. De oplossing is dan niet om 2.000 agenten te schrappen, zoals de VVD wil en wat ook in de begroting staat, maar juist om meer capaciteit te geven. De VVD heeft een grote mond, omdat er te veel verwarde personen op straat zijn. Volgens mij komt dat omdat 20% van de bedden weg is en er geen enkele andere vorm van zorg georganiseerd wordt door de VVD-minister van VWS. Als de VVD vindt dat veiligheid zo ontzettend belangrijk is, moet ze dan niet realistisch zijn en kijken naar de capaciteit, zowel bij de zorg als bij de politie?

Mevrouw **Tellegen** (VVD): Het antwoord is nee. Je moet dan kijken naar de kerntaken van de politie en naar wat eraf kan.

De heer **Oskam** (CDA): Ik schrik heel erg van de woorden van mevrouw Tellegen dat de politie misschien wat minder moet doen voor de internationale rechtshulp. Als gevolg van zowel de sluiting van ambassades als het beleid van deze Minister is het aantal liaison officers enorm teruggebracht. Hun werkgebied wordt heel groot. Een van de topprioriteiten is de georganiseerde criminaliteit, mensenhandel en wapenhandel in Oost-Europa. Daar zijn minder liaison officers. Als we daar nog meer op bezuinigen, dan wordt het helemaal niks. Je hebt die mensen nodig om dat soort zaken tot een goed einde te brengen als je internationaal wilt samenwerken. Graag hoor ik een reactie hierop.

Mevrouw **Tellegen** (VVD): Die geef ik graag. Ik wil dat de Minister heel goed gaat kijken naar het hele takenpakket dat de politie op dit moment heeft. Ik pleit er niet voor dat de politie internationale rechtshulpverzoeken over de schutting gooit. Ik wil dat de Minister inzichtelijk maakt waaraan de politie veel tijd, mensen en papierwerk kwijt is en hoe we een en ander slimmer kunnen organiseren met aanverwante partners in de veiligheidsketen. Als het niet uit de lengte komt, dan moet het immers uit de breedte komen.
Bij de discussie over de oneigenlijke taken hoort ook de opvang van de verwarde personen. We hadden het er al over. De politie is hieraan veel

tijd kwijt. Het onderzoek dat het WODC verricht heeft naar de omgang door politie met verwarde personen levert interessante inzichten op. Een grove schatting leert dat politiemedewerkers zo'n 13% van hun werktijd bezig zijn met verwarde personen. Vorige keer heeft de VVD al aandacht gevraagd voor de OVP, de Opvang Verwarde Personen. Dit is een voorbeeld uit Den Haag, waar burgemeester Van Aartsen effectief samenwerkt met politie en ggz. Ook bestaat er een landelijk convenant tussen GGZ Nederland en politie, maar dit wordt niet nageleefd. De VVD wil weten wat de Minister hieraan doet. De VVD ziet graag dat de Minister hierover in overleg treedt met zijn collega's van VWS.

De politie moet zich zo veel mogelijk kunnen richten op haar primaire taak, de veiligheid op straat in de wijk. Hiermee kom ik bij het aangifteproces, waarover veel te doen is. De VVD steunt de Minister bij de ontwikkeling van een dienstverleningsconcept, maar het credo luidt nog altijd «waakzaam en dienstbaar». Het nieuwe aangifteproces moet dus voor iedereen goed werken, want alleen dan kun je zeggen: we sluiten bureaus, maar u krijgt er een goed alternatief voor terug. Dat is nu nog niet het geval. In de brief van de Minister staat heel helder dat de politie zich inzet om een kwalitatief hoogwaardig aangifteproces te realiseren, dat gemakkelijk toegankelijk is voor burgers en bedrijven in Nederland. Hoe staat het met de toegankelijkheid? Hoe weten de mensen waar ze terechtkunnen? Wat gebeurt er op het gebied van communicatie? Wat gebeurt er specifiek in de richting van de ondernemers? Ik sprak laatst een klusjesman. Zijn hele bedrijf zat in een bedrijfsbusje. Het busje werd gestolen. Zijn hele hebben en houden was weg. Hij kreeg het niet voor elkaar om via internet aangifte te doen. Telefonisch werd hij eindeloos doorverbonden. Aan de balie bij het bureau kreeg hij te horen dat hij in verband met drukte moest terugkomen. Dat is geen dienstverlening, dat moet anders.

Wij spreken veel over de bijdrage die de politie moet leveren aan de veiligheid en aan het veiligheidsgevoel van de mensen in Nederland, maar hoe zit het met het veiligheidsgevoel van de politie zelf? Heeft de korpsleiding een goed beeld van de manier waarop de politie haar werk in deze tijd ervaart? De VVD vindt dat er genoeg aandacht moet zijn en blijven voor het welzijn van de politieman of -vrouw. In dat kader vraag ik hoe het staat met de uitvoering van de motie-Dijkhoff/Segers over het kenniscentrum over geweld tegen professionele en vrijwillige hulpverleners. Collega Segers refereerde er al aan.

Naast het hebben van een uitlaatklep is het essentieel dat de politie zich voldoende voelt toegerust in deze veranderende veiligheidssituatie. Voldoende training is daarbij van belang, niet alleen als afvinkexercitie, maar in de praktijk. De Minister heeft in antwoord op Kamervragen aangegeven dat er voldoende mensen en middelen beschikbaar zijn voor trainingen. De VVD is daarom geïnteresseerd in de methode van toetsen na trainen. Wanneer is deze klaar en uitontwikkeld? Komt deze ter beschikking van de agenten?

Tot slot kom ik bij de fraude. Als je 26 inkoopafdelingen bij elkaar veegt, kun je er vergif op innemen dat dit niet zonder slag of stoot gaat en dat er mogelijk zaken naar boven komen die niet deugen. Dat hebben we met een aantal aanbestedingsprocedures gezien, voor de auto's en voor de portofoons, zoals gisteren bleek. Voor de VVD geldt dat met alles wat riekt naar niet-integer handelen korte metten moet worden gemaakt. De Minister heeft samen met de korpsleiding adequate maatregelen genomen en houdt de vinger stevig aan de pols. Hij haalt terecht een heel grove bezem door de inkoopkast. Elke zweem van fraude moet worden aangepakt. Ik heb twee concrete vragen. Hoe zorgt de Minister ervoor dat de nieuwe aanbestedingsprocedures volgens de regels verlopen? Is de Minister ervan overtuigd dat er op de afdeling Inkoop nu mensen met de juiste expertise rondlopen om alsnog een frisse start te maken?

Mevrouw **Helder** (PVV): Ik zat met spanning te wachten op een belangrijk punt dat mevrouw Tellegen namens de VVD al in de media heeft gebracht, namelijk de dierenpolitie. Na alle terechte interrupties van mijn collega's is ze het misschien vergeten of is ze geschrokken. Ik geef haar alsnog de kans. Is mevrouw Tellegen bekend met de cijfers waaruit blijkt dat in 40% van de gevallen een relatie bestaat tussen dierenmishandeling en huiselijk geweld? Is zij bekend met het rapport van mevrouw Enders-Slegers van de Universiteit Utrecht die dat verband wetenschappelijk heeft aangetoond? Beseft mevrouw Van Tellegen dat ze het beleid van Staatssecretaris Van Rijn doorkruist, die juist meer aandacht voor dit punt heeft gevraagd? Ik wil graag een reactie van mevrouw Van Tellegen op de vraag of zij die cijfers heeft. Ik kan er nog meer geven, ik kan een voorspelling doen ...

De **voorzitter**: Dit is wel even voldoende.

Mevrouw **Tellegen** (VVD): Ik zeg tegen mevrouw Helder dat de «Van» ertussenuit mag. Ik dank haar voor de kans om hierop in te gaan. Ik zal het beeld nuanceren. Dierenmishandeling is een misdaad en moet natuurlijk worden aangepakt. De VVD is er echter niet langer voorstander van dat we daarvoor een aparte divisie binnen de politie optuigen. Inmiddels loopt er een aantal agenten rond met een taakaccent, zoals we dat noemen, dat specifiek gericht is op dierenmishandeling. Dat vindt de VVD een goede zaak.

Mevrouw **Helder** (PVV): Ik ben heel blij dat ik heb geïnterrumpeerd, want mevrouw Tellegen weet dus duidelijk niet waar ze het over heeft. Ten eerste: er zijn geen aparte agenten.

Mevrouw **Tellegen** (VVD): Dat zei ik ook.

Mevrouw **Helder** (PVV): Er is een taakaccent en dat is er altijd al geweest. Het was de PVV die aparte dierenagenten wilde en die kwamen er. We kwamen dus al verder dan de coalitiepartij van de PvdA, die andere dingen vraagt. Er is een dierenpolitie geweest en zij heeft haar succes aangetoond. Vervolgens is ze vrij vlot teruggedraaid naar een taakaccent, wat mevrouw Tellegen inmiddels wel bekend is. Dat taakaccent wordt nu ook de nek omgedraaid. Dat weet de Minister heel goed en daarom wordt mevrouw Tellegen naar voren geschoven om dit punt te maken, wat ze blijkbaar was vergeten. Ik heb eind vorig jaar al meegedeeld dat het taakaccent verdwijnt. Ik ben heel blij dat mevrouw Tellegen zegt dat dierenmishandeling een misdaad is en ik verwacht dat zij samen met de PVV keihard blijft strijden voor in ieder geval het behoud van het taakaccent. Daar hoor ik graag een reactie op.

Mevrouw **Tellegen** (VVD): Ik zei het al: dierenmishandeling is een misdaad. Daarover bestaat geen twijfel. Het moet dus door de politie worden aangepakt. Maar ik vind wel dat we – ik herhaal mezelf – goed moeten bekijken hoe we de politie op dit moment slimmer kunnen organiseren. Collega Marcouch had het over een integralere aanpak van verschillende diensten die beter moeten samenwerken. Dat past allemaal bij hetzelfde pleidooi. We hebben meer prioriteiten, we hebben minder capaciteit, en dus zullen we moeten bekijken hoe we een en ander beter kunnen organiseren. Ik ben er niet van op de hoogte dat het taakaccent wordt geschrapt. Mij lijkt het van groot belang dat iedere agent weet hoe het is om achter een dierenbeul aan te gaan en dat dierenmishandeling moet worden aangepakt, maar het hoeft niet met een aparte divisie.

De vergadering wordt van 11:20 uur tot 11:35 uur geschorst.

De **voorzitter**: Welkom terug bij dit algemeen overleg. Ik geef alle woordvoerders twee interrupties.

Minister **Opstelten**: Voorzitter. Ik heb verschillende rubrieken voor de beantwoording van de vragen: taken en geld in het algemeen, dienstverlening, aangifte en huisvesting, radicalisering, diverse onderwerpen rond de taakuitvoering, toerusting politie, aanbesteding en inkoop, training en opleiding en een aantal diversen.
Ik begin met de taken en het geld. Ik breng in herinnering dat we de vorige keer uitvoerig gesproken hebben over de herijking van de realisatie. We zijn daar druk mee bezig en ik kom er in mei mee naar de Kamer. Het is voor de korpsleiding, mijzelf, de regioburgemeesters, het gezag, onze adviseurs en andere stakeholders een belangrijke operatie. Ik herhaal nog een keer dat onze prioriteiten helder, beperkt en gefocust zijn. Het zijn er zes. De Kamer kent de algemene veiligheidsagenda die ik met alle burgemeesters in Nederland, het Openbaar Ministerie en de Nationale Politie heb opgesteld. Dat is het, niet meer en niet minder. We hebben deze agenda zelfs meerjarig vertaald naar targets en resultaatsverplichtingen en dat loopt op zich goed. Het jihadisme is er natuurlijk een onderdeel van. Dat hebben we beseft toen de algemene veiligheidsagenda werd vastgesteld en we volgen het natuurlijk op de voet. De burgemeesters zijn er tevreden over. Dat kan ik zeggen, gelet op een aantal actuele bijeenkomsten daarover. We sturen dus op de algemene veiligheidsagenda en op niets anders.
Wat betreft de financiën is het een stevige taakstelling, maar uitvoerbaar. We hebben dat bij de begroting vastgesteld, zowel in de Tweede als in de Eerste Kamer. Ik wil dat nog een keer duidelijk zeggen. Alle zaken waarover we spreken zijn meerjarig en dus geen verrassingen. Er wordt een bedrag van 105 miljoen geïnvesteerd in de politie. Het reorganisatiebudget van 230 miljoen is een incidenteel bedrag, maar dat zeg ik er ook bij. Dat is ook geen verrassing, want het staat er al jaren in. Het is natuurlijk altijd moeilijk om te bepalen of dat voldoende, te veel of te weinig is, omdat je daarvoor bijvoorbeeld de gegevens moet hebben over reiskosten. Dat antwoord heb ik ook aan de Kamer gestuurd. Ik zeg daarin dat ik ieder halfjaar graag rapporteer aan de Kamer over de stand van zaken en dat zal ik in dit verband ook doen. Ik concludeer bij dit punt dat de politie in alle scherpte ongelooflijk belangrijk werk doet. Dat is een compliment van mijn kant, en ik denk ook namens de Kamer. De gekozen prioriteiten worden prachtig uitgevoerd. Natuurlijk kunnen ze hier en daar lokaal worden bijgekleurd, maar dat is een zaak van de lokale driehoek. De politie is bovendien enorm scherp bezig met het jihadisme. Ik merk dat in ieder geval dag na dag. Wat betreft de hele reorganisatie werkt de politie in alle scherpte toe naar de noodzakelijke toegezegde herijking. Het uitgangspunt blijft dat de kwaliteit en de realisering van operationele resultaten belangrijker zijn dan het tempo. Het is belangrijk dat er operationele resultaten worden geboekt en dat die zichtbaar zijn voor de burgers. Dat is belangrijker dan het tempo. Het is ook een van de uitgangspunten voor de reorganisatie.

De heer **Segers** (ChristenUnie): Dit wordt een van mijn twee dure interrupties over dit belangrijke punt. De Minister heeft op vragen van collega's Berndsen en Kooiman geantwoord dat als die 230 miljoen niet voldoende is, het binnen de budgettaire kaders moet worden opgelost. Oftewel, je gaat snijden in taken en in capaciteit. Hoe verstaat de Minister de uitspraken van de vertegenwoordigers van de fracties van VVD en PvdA, namelijk dat we niet gaan bezuinigen op veiligheid? Je gaat toch bezuinigen op veiligheid als het niet lukt binnen het budget dat ervoor gereserveerd is?

Minister **Opstelten**: Ik ga ervan uit dat dit wel lukt tot het tegendeel blijkt. Het betreft incidenteel geld op een totaalbudget van zo'n 5 miljard. Het is incidenteel en meerjarig. Dat lijkt mij oplosbaar. Voor mij en voor het kabinet is de begroting van Veiligheid en Justitie het uitgangspunt en daarbinnen moet ik opereren. Ik meen dat ik daarover ook een brief naar de Kamer heb geschreven.

De heer **Segers** (ChristenUnie): De Minister zegt dan opnieuw precies hetzelfde. Hij zegt namelijk dat als er sprake is van een tekort van 200 miljoen, misschien nog wel meer, honderden miljoenen en misschien incidenteel, dit ten laste van de politie komt, terwijl wij willen dat de politie beschikbaar is voor de veiligheid van de hele samenleving. Het gaat dan ten koste van de slagkracht. Als twee regeringsfracties zeggen dat ze nu niet meer gaan bezuinigen op veiligheid, dan is dat een presentje dat de Minister op een presenteerblaadje aangereikt krijgt, maar de Minister wijst het af. Hij zegt: nee hoor, ik ga het gewoon zelf oplossen. Hij kan ook zeggen: hartelijk dank, dat vind ik een prachtige geste, ik neem het aan, we gaan niet bezuinigen op veiligheid, het gaat niet ten koste van de slagkracht van de politie.

Minister **Opstelten**: Daarvan ga ik ook niet uit. Ik ga uit van de begroting die wij hebben vastgesteld, overigens met de steun van de Kamer. Daarbinnen werken we en praten we over de politie. Je lost altijd iets op binnen je eigen begroting en binnen de prioriteiten en het beleid dat je vaststelt. Ik sta dus voor beide, voor mijn beleid en het nakomen van de prioriteiten, waarover we net hebben gesproken. Het moet mogelijk zijn. Als het niet mogelijk is, moet ik dat van de diensten horen en dan bekijken we wat we moeten doen. Ik ga ervan uit dat dit niet nodig is en zeker niet ten aanzien van dit punt. We hebben misschien minder of misschien meer nodig. Dat weet ik niet. Ik heb daarover een duidelijk antwoord gegeven op de gestelde vragen.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Dan constateer ik met de ChristenUnie dat de opmerking van de VVD en de PvdA over niet-bezuinigen binnen de eigen begroting, gewoon een opmerking voor de bühne was. In de antwoorden op Kamervragen van mevrouw Berndsen en mij staat immers wel degelijk dat het binnen de eigen begroting moet worden opgevangen als blijkt dat de frictiekosten hoger uitvallen. Hoe regelt de Minister dat dan?

Minister **Opstelten**: Ik herhaal nog een keer tegen mevrouw Kooiman wat ik net gezegd heb. Het is glashelder. Een uitgangspunt is natuurlijk het uitvoeren van de begroting. Een uitgangspunt is ook dat het incidentele budget van 230 miljoen klopt. We hebben onvoldoende gegevens om te weten of het te veel is of te weinig. Mocht dat blijken, dan kunnen we hiermee verder. Ik zal de Kamer informeren over de stand van zaken via de halfjaarlijkse rapportage. Verder is er niet zoveel nieuws.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Ik wil nu duidelijkheid. De centrale ondernemingsraad (cor) heeft zijn rapport door AEF laten onderzoeken. Ik heb hier het uitgeprinte AEF-rapport, de sheets. Daarin staat duidelijk dat er een overschrijding is van 200 miljoen en dat die nog aan de voorzichtige kant is. Nu deze informatie bekend is, is het de plicht van de Minister om aan te tonen dat deze cijfers niet kloppen. Ik weet dat het ministerie aan het bekijken is in hoeverre deze berekeningen kloppen. Ik wil graag die berekeningen hier in de Kamer hebben.

Minister **Opstelten**: Ik heb de Kamer net toegezegd dat ik daarover halfjaarlijks rapporteer en eerder hoef ik dat ook niet te doen. Uit het rapport blijkt duidelijk dat men de gegevens niet heeft die noodzakelijk zijn om een berekening te kunnen maken. Daarom heb ik de Kamer ook

geantwoord dat we eerst meer informatie moeten hebben om het bedrag te kunnen vaststellen. Het kan minder zijn, het kan meer zijn. Ik herinner de Kamer er nogmaals aan dat het een incidenteel bedrag is op een grote begroting. Ik maak me daarover in de kern geen zorgen, maar ik zal de Kamer informeren. Dit hebben we ook aan de centrale ondernemingsraad gemeld en die wacht af waarmee wij komen. Dat lijkt mij voldoende.

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): We hebben het over de begroting voor 2015, die vastgesteld is en nu wordt uitgevoerd. Maar straks worden de contouren van de begroting voor 2016 al opgesteld. Laat ik mijn vraag daar dan maar op richten. Ik ga ervan uit dat de PvdA en de VVD geen verdere bezuinigingen meer zullen accepteren binnen de begroting van 2016. Anticipeert de Minister in 2016 al op noodzakelijke maatregelen? Ik noem dan bijvoorbeeld de instroom van studenten om ervoor te zorgen dat over twee à drie jaar de operationele capaciteit van de politie voldoende op sterkte is.

De **voorzitter**: Dank u wel.

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): Nee, ik heb nog een paar voorbeelden. Het aantal overuren is ongelooflijk groot als je alleen al kijkt naar de bijstand die in Den Haag is verleend en wat dat betekent voor de reisbewegingen die op de een of andere manier gecompenseerd moeten worden. Collega Segers sprak al over de reiskosten in het kader van de reorganisatie. Die kunnen natuurlijk best vanuit het reorganisatiebudget bekostigd worden, maar dat houdt een keer op. In de toekomst zullen enorme financiële gevolgen ontstaan. Hoe denkt de Minister die op te vangen?

Minister **Opstelten**: Natuurlijk zijn we bezig met de voorbereiding voor 2016 in de voorjaarsnota. De Kamer kent het gehele systeem. Mijn uitgangspunt is dat we moeten doen wat meerjarig is aangegeven. Vervolgens kijken we in mei naar de herijking, die in de kern aangeeft hoe het met de reorganisatie en met de toekomst van de politie staat. We zullen een klaroenstoot kunnen geven: zo staat het ervoor en bepaalde zaken moeten gebeuren met steun van de gezagsdragers en anderen. Maar het uitgangspunt is natuurlijk ook – en de Kamer mag van mij niets anders verwachten – dat ik mij houd aan de meerjarencijfers en daarbinnen het voorgestelde beleid realiseer. Als ik dat niet kan, moet ik dus aangeven dat ik het niet kan. Wij zeggen nu met zijn allen dat we de zes prioriteiten kunnen waarmaken en dat we de maatregelen voor de politie kunnen nemen die voor de bestrijding van het jihadisme noodzakelijk zijn.

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): Ik constateer dat ik geen antwoorden krijg op mijn vragen. Met klaroenstoten, dat vind ik prachtige taal, maar ik vraag of de Minister anticipeert op zaken die zich de komende jaren voordoen. Hij hoeft zich, mede op basis van de geluiden van de PvdA en de VVD, niet zo geharnast te voelen door de financiële kaders. Kennelijk ontstaat er ruimte voor 2016 en volgende jaren. Mijn vraag aan de Minister is heel expliciet: is hij bereid om die ruimte dan ook te zoeken en bij de Minister van Financiën aan te kondigen dat hij meer geld nodig heeft?

Minister **Opstelten**: Ik herhaal nog een keer wat ik heb gezegd. Wij anticiperen – en ik kom daar zo dadelijk op terug, gelet op de vragen die zijn gesteld door mevrouw Berndsen en de heer Oskam – op de hele personeelsplanning en de invulling van de taken van de Politieacademie. Die zijn inderdaad meerjarig precies aangegeven. Dat doen we binnen de budgetten die er meerjarig voor staan. Dat is de kern van wat ik doe. Dat

betekent dus geen bezuinigingen op de politie. Als de Kamer het goed nakijkt tot 2021, dan is er veel geïnvesteerd in de politie. Er zijn ook normale taakstellingen die terecht zijn bij een grote reorganisatie. Als je van 25 korpsen één korps maakt, heb je wat minder overhead. Dat hoef ik mevrouw Berndsen niet te vertellen, want dat weet zij als geen ander. Ik hoop dat zij wat geduld heeft en er vertrouwen in heeft dat we doen wat noodzakelijk is om de prioriteiten waar te kunnen maken.
Ik kom bij de vragen van mevrouw Tellegen over de oneigenlijke taken. Ik heb dit besproken met het gezag – de regioburgemeesters en het OM – in het artikel 19-overleg. De voorbeelden die door sommige Kamerleden worden genoemd, vragen om een nog diepgaander gesprek met het gezag. Het is heel goed om te spreken over de taakverdeling tussen de politie en de andere partners. Dat is een belangrijk punt als je van een regionale politie naar een Nationale Politie overgaat. Er vindt ook overleg plaats met het bedrijfsleven en met zorginstellingen. We bekijken of het optreden effectiever kan, met name bij preventie, door slimmere interventies en samenwerkingsverbanden, waarover de heer Marcouch heeft gesproken. Ik noem de ggz, de KNVB en dansfestivals. Dit voorjaar komt een aantal zaken samen. Naast de genoemde herijking bij de politie is dan het interdepartementaal beleidsonderzoek (ibo) naar de effectiviteit van de politie klaar. De eerste analyse zal ik na het artikel 19-overleg met de Kamer delen.
De heer Oskam sprak over de doelstelling van 1 wijkagent op 5.000 inwoners per 1 juli. De politie heeft de afspraken gemaakt met de bonden en de cor. Er zijn vacatures opengesteld. Het betreft een paar regio-eenheden, want de andere hadden het zelf al op orde gebracht. Ik informeer de Kamer uiteraard over de invulling van de vacatures. We gaan het halen. Ik vind het zelf juist in deze tijd heel belangrijk dat achterstanden worden ingelopen.
Het thema «dienstverlening, aangifte en huisvesting» is genoemd door de heer Oskam en mevrouw Tellegen. Ik denk wel dat er belangrijke stappen zijn gezet met de aangifte. Het is misschien te positief, maar het is wel onze ervaring en het kan niet goed genoeg zijn. Sedert de vorming van de Nationale Politie wordt er voortvarend gewerkt aan de verdere verbetering en doorontwikkeling van het aangifteproces. Burgers moeten altijd direct en op passende wijze aangifte kunnen doen via de elektronische weg, tijdens een huisbezoek, schriftelijk of in een persoonlijk gesprek met de politiemedewerkers. Het gaat nog niet overal goed, maar we werken daar buitengewoon intensief aan. De organisatie van de afhandeling van de aangifte moet verder worden verbeterd om ongewenste uitstroom zo veel mogelijk tegen te gaan. Daarom worden bij de politie taken en verantwoordelijkheden zo georganiseerd dat de aangifte snel en goed wordt verwerkt.
Ik onderhoud contacten met ondernemend Nederland. Gisteren heb ik nog gesproken met de detailhandel. Van die kant is er grote tevredenheid over de voortgang van het proces rond de aangifteorganisatie. Natuurlijk zijn we nog niet tevreden. Wij registreren de verbeteringen die noodzakelijk zijn. Internetaangifte is belangrijk. Met een aangifteservice kun je mensen erop wijzen dat ze makkelijker aangifte kunnen doen. Het moet ook ZSM-proof (Zo Snel, Slim, Selectief, Simpel, Samen en Samenlevingsgericht Mogelijk) zijn en geen ingewikkeld formulier. Met name voor aangifte van winkeldiefstal is dat heel belangrijk. De heer Marcouch sprak over aangifte in verband met discriminatie van moslims. De kwaliteit van intake- en servicemedewerkers verbetert, daar werken we hard aan. Het opleidingsniveau gaat omhoog, de opleidingen starten op korte termijn. Ze zijn zeker ook belangrijk voor de registratie van discriminatie bij aangifte. Een voortgangsbericht discriminatie van mijn collega's Plasterk en Asscher en mij is naar de Kamer gestuurd, althans, ik heb het getekend en het kan elk moment aankomen.

Mevrouw Helder zei dat de aangiftebereidheid hoger wordt als men het gevoel heeft dat het ertoe doet, als de pakkans groter wordt en het oplossingspercentage groter is. De resultaten op dat punt zijn goed, ook in de reorganisatie. Dat mogen we niet ontkennen. De doelen zijn gehaald en dat is een prestatie van formaat, niet van mij maar van de politie. Men loopt zelfs in een aantal zaken een aantal jaren vooruit bij het binnenhalen van de resultaten. Bij sommige delicten zijn de oplossingspercentages inderdaad beter dan bij andere, dat weten we. We werken er hard aan, maar soms is er geen opsporingsindicatie, ook niet na een aangifte, zeg ik tegen mevrouw Helder.

Mevrouw **Helder** (PVV): De Minister heeft het over de high impact crime, die zelfs een topprioriteit heeft. Ik vind het niet gek dat het ophelderingspercentage daarvan toeneemt als er heel veel mensen op worden ingezet. Mijn vraag ging echter over de hele linie. Natuurlijk moeten keuzes worden gemaakt waar de capaciteit in de knel komt, maar op deze manier stelt de Minister het wel erg rooskleurig voor. Hoe gaat het met de andere strafbare feiten waarvan aangifte moet worden gedaan?

Minister **Opstelten**: Ik heb ook gezegd dat het niet over de hele linie goed gaat. Wat dat betreft ben ik totaal niet tevreden, laten we daar duidelijk over zijn. Het gaat niet overal beter, maar het gaat op een aantal punten behoorlijk veel beter. Dat wilde ik zeggen. Gisteren had ik toevallig dat gesprek met de detailhandel. De detailhandel heeft het moeilijk, maar was er wel tevreden over. Mevrouw Helder kan er dus van op aan dat het de volle aandacht blijft houden op alle fronten waar het niet goed gaat. Waar het wel goed gaat, blijft het ook onze aandacht houden.

Mevrouw **Helder** (PVV): Dan wil ik graag weten wat «volle aandacht» precies betekent. Laat ik een tip geven: de zogenoemde security lanes tegen ladingdiefstal zijn bijvoorbeeld een groot succes geweest. Eén ervan is bij de A67 bij Venlo, bij de grensovergang naar Duitsland. Gaan dat soort projecten door? Ik noem dit als voorbeeld, maar de kernvraag is wat «volle aandacht» betekent.

Minister **Opstelten**: De cijfers wijzen uit dat de aangiftebereidheid constant blijft en niet omhoog gaat. Deze Minister is daar dus niet tevreden mee, want het moet natuurlijk omhoog gaan.
Welke bureaus worden wanneer gesloten, wat betekent dit voor de aanrijtijden en blijven ze over het hele land verspreid? Een aantal Kamerleden heeft hiernaar gevraagd.

De heer **Oskam** (CDA): De Minister ging snel door naar het volgende punt, maar het internet op locatie is nog niet helemaal besproken. Ik heb gevraagd of het niet wat professioneler kan. Kunnen de mensen uitgerust worden met een beveiligde usb-stick of met een laptop of tablet om de aangiftes op te nemen? Dat is én professioneler én het scheelt heel veel tijd.

Minister **Opstelten**: Ik kan het heel kort beantwoorden. We zijn het daarover eens. Het uitgangspunt is «mobiel, tenzij». Dat is het kernpunt. Dit is een mooie stap naar het volgende punt van de bureaus. Er wordt heel hard gewerkt aan «mobiel, tenzij». De diender moet mobiel een aangifte kunnen opnemen en daartoe uitgerust worden. Er wordt in tien jaar naar de nieuwe situatie toegewerkt. Ik vind het wel een prestatie van de politie dat men dit, met steun van de burgemeesters, voor elkaar heeft gekregen. Maar zij zien dan ook waar het om gaat en dat de diender in de toekomst niet op het bureau zit, maar op straat is en uitgerust moet worden om daar zijn werk goed te doen. Dit vergt een nieuwe aanpak ten aanzien van locaties, waar de politie vooral gebrieft en gedebrieft wordt.

Dat is belangrijk, want aangifte zal steeds minder op het bureau plaatsvinden en steeds meer bij de mensen thuis of op straat. Er wordt in tien jaar naar de nieuwe situatie toegewerkt. De uiteindelijke huisvestingssituatie wordt met het lokale gezag afgestemd en dat besluit erover. Er wordt niets besloten zonder de instemming van het lokale gezag. Daarom is het mogelijk dat van een specifiek bureau nu al bekend is wanneer het wordt gesloten, terwijl het moment van sluiten voor andere bureaus nog niet bekend is. Dienstverlening en aanrijtijden blijven intact en bureaus blijven uiteraard over het hele land verspreid. Mevrouw Kooiman heeft gevraagd of ze het overzicht mag hebben. Daar is geen enkel bewaar tegen, dus dat zal ik toesturen.

De **voorzitter**: Kunt u aangeven wanneer?

Minister **Opstelten**: Dat overzicht is er al en kan volgende week worden toegezonden. Er moet even een kaftje omheen en een keurig briefje bij. Aangezien ik ze zelf schrijf, wil ik dat volgende week doen. Ik wil er nog even de kanttekening bij maken dat het een overzicht is, niets meer en niets minder. Het betreft geen vastgelegde besluiten die altijd worden gerealiseerd. Een en ander vindt plaats in tien jaar tijd en moet telkens met instemming van het lokale gezag gebeuren. Het is een indicatie van de manier waarop het eruit gaat zien met honderd bureaus, zestien extra bureaus en vierhonderd centrale punten.

De heer **Segers** (ChristenUnie): De Minister zegt dat we heel veel politiebureaus gaan sluiten om geld te besparen, maar ook dat het allemaal nog beter en nog fantastischer wordt. Ik word dan een beetje argwanend. Dat wil ik nog wel eens zien. Het is fijn dat we een overzicht krijgen van bureaus die dichtgaan, maar ik wil weten wat dit betekent voor de leefbaarheid en voor de veiligheid. Die vraag stelde ik ook in mijn eerste termijn. Ik wil hiernaar nog een keer heel secuur kijken, want het is een ongelooflijk ingrijpend besluit voor allerlei regio's als de politiebureaus daar dichtgaan. Ik vind het heel kort door de bocht als we dat even op een achternamiddag doen met het pr-verhaal van de Minister dat het uiteindelijk allemaal beter wordt en dat we ze alleen maar nodig hebben voor briefen en debriefen.

Minister **Opstelten**: Ik kan niet zeggen dat we er op een achternamiddag over hebben gesproken. We hebben er meer dan een jaar over gedaan. Er gaat natuurlijk wat aan vooraf. Het bureau is niet een doelstelling van de politieorganisatie, het is maar een instrument. Er is eerst goed nagedacht over een dienstverleningsconcept en dat is getoetst. Hoe willen we dat de politie werkt? Met welke middelen werkt de politie? Hoe doet de politieman of -vrouw nu en in de toekomst het werk en hoe wil hij of zij het werk doen? Welke verwachtingen heeft de burger van de bereikbaarheid? Dit is allemaal eerst aan de orde geweest en vervolgens is daarop aangesloten met de bureaus. Het bureau is nooit een doelstelling op zich geweest. Het is een vorm van wat je nodig hebt. De reden waarvoor je een bureau nodig hebt, is aan het veranderen. Dat zien we in de hele samenleving en ook bij de politie. De heer Segers krijgt het stuk.

De heer **Segers** (ChristenUnie): Ik krijg volgende week een overzicht met een heel mooi kaftje eromheen en een vriendelijk inleidend woord van de Minister over de bureaus die allemaal dichtgaan. Maar ik wil weten wat het betekent voor de burger die heel graag wil dat hij om de hoek terecht kan bij de politie, waar hij aangifte kan doen en waar hij met zorgen terecht kan. De heer Marcouch klaagde er net over dat de politie nergens op Utrecht Centraal een plaats heeft, maar dat er een stukje gelopen moest worden. Straks moeten burgers nog veel verder rijden om een politieagent te kunnen zien en spreken. Het heeft dus grote impact.

Nogmaals, het kan zijn dat de Minister daar een jaar lang over heeft gesproken, maar wij hebben dat niet. Wat mij betreft kan het niet eventjes zomaar passeren. Ik wil meer dan een overzicht met een mooi kaftje eromheen. Ik wil een analyse van wat dit voor de burger betekent en voor de veiligheid en de leefbaarheid van de regio's die het aangaat.

Minister **Opstelten**: Dan moet ik de heer Segers toch verwijzen naar een uitgebreide brief hierover die ik enige tijd geleden heb gestuurd. Het is ook in het nieuws geweest. Die brief heeft de Kamer ontvangen en daarom spreken we er vandaag over. Alle vragen die de heer Segers stelt staan erin met de antwoorden erbij. Het enige wat wij niet hebben gestuurd is een overzicht met locaties waar het om gaat en hoe dat eruit ziet. We vonden dat toen niet essentieel voor de Kamer, maar omdat de Kamer het vraagt, krijgt zij het nu wel. Er was tot op heden niet naar gevraagd. Ik kan zeggen dat er totale overeenstemming is met het lokale gezag in Nederland, de politieorganisatie, de bonden en het Openbaar Ministerie. Dat vind ik absoluut een goede prestatie bij zo'n gevoelig onderwerp.

De heer **Marcouch** (PvdA): Het kan zijn dat de Minister er nog op terugkomt, maar het past een beetje bij dit onderwerp. Ik ben het met de Minister eens dat het openhouden van bureaus niet een doel op zich kan zijn. Ik heb al eerder een motie ingediend waarin ik oproep om bij het samenstellen van de robuuste basisteams vooral te kijken naar de vraag en de behoefte en daarop te anticiperen. Het gaat wat mij betreft ook om de locaties. Ik wil heel graag in de brief terugzien dat daar recht aan wordt gedaan. Ik denk dat collega Segers erop wijst dat het recht moet doen aan de vraag van burgers in een bepaald gebied.
Ik had een situatie geschetst van Utrecht Centraal met 250.000 mensbewegingen en zonder politiepost. Ik stelde de vraag daarover mede naar aanleiding van de situatie van terreurdreiging in Parijs en België. Het geldt niet alleen voor Utrecht Centraal maar ook voor Amsterdam, dat volgens mij op dit moment een goed voorbeeld is, of Rotterdam, of misschien wel Roosendaal. Hoe anticipeert de Minister hierop strategisch vanuit zijn verantwoordelijkheid, misschien samen met de collega die verantwoordelijk is bij de NS? Ik heb dat de afgelopen week niet kunnen zien. De NS-mensen klagen erover en de politiemensen ook. Wat doet de Minister eraan?

Minister **Opstelten**: Ik heb het signaal van de heer Marcouch goed begrepen. In de Utrechtse situatie moet het lokale gezag de verantwoordelijkheid nemen als er aanleiding voor is. Ik wil nog goed bekijken hoe het gelopen is. Ik heb verder geen klachten gehad over dingen die niet goed zijn gegaan in de samenwerking, maar het is goed om de samenwerking tussen politie, gemeente, NS, ProRail en andere instanties in dat soort situaties tegen het licht te houden. Naar aanleiding van «Parijs» zijn er natuurlijk de nodige maatregelen genomen. Dit onderwerp is het meest continu aan de orde met de betrokken burgemeesters, maar ook met de regioburgemeesters. Toevallig hebben we er afgelopen maandag weer een hele sessie aan gewijd. Het gaat erom hoe je handelt in de preventieve sfeer en de maatregelensfeer, maar ook in de voorbereidende sfeer. Zijn wij er klaar voor als er iets gebeurt? Dat is de oefening waarvoor de politie, het gezag en wij als kabinet staan.

De heer **Marcouch** (PvdA): Ik vraag het aan de Minister uit hoofde van zijn verantwoordelijkheid. Ik wil duidelijkheid hebben over de verantwoordelijkheid en de rol van de Minister in deze. Het lokale gezag is natuurlijk belangrijk en moet zijn verantwoordelijkheid nemen, maar het gaat bijvoorbeeld niet over de inzet van de NS of de inzet bij een terreurdreiging. Deze Minister besluit uiteindelijk of er een post gesloten

moet worden. Ik wil heel graag zien dat de Minister anticipeert op de nieuwe situatie. Ik heb geobserveerd dat er niet op geanticipeerd wordt. Mensen zeggen dat ook tegen mij. Er wordt wel gesurveilleerd, maar er is geen post, er wordt niet samengewerkt, er is niet één regie. Die is er wel op management- en op burgemeestersniveau, maar niet in de operatie en daar gaat het om.

Minister **Opstelten**: Het is een heel goed signaal. Ik heb de indruk dat het op operationeel niveau wel het geval is. Als er een terreurdreiging is, heb ik de taak en het gezag om met het lokale gezag te opereren. We hebben heel scherpe afspraken over wat er dan gebeurt en wat de inzet is et cetera. In deze situatie was er voor mij geen aanleiding om daadwerkelijk te interveniëren. Je moet dat pas doen als het nodig is en als je daartoe aanleiding ziet in een dreigende situatie. Dat wil ik erover zeggen, maar ik zal het signaal oppakken en deze casus nog eens heel goed bekijken, ook wat betreft het politiebureau op het station in Utrecht.
Dan kom ik bij de heer Marcouch, die de lijn doortrekt. Hij heeft vragen gesteld over de training en de maatregelen die door de korpschef zijn genomen. De korpsleiding heeft de werkafspraken en protocollen verder aangescherpt om op een goede wijze invulling te kunnen geven aan de politietaak. De korpsleiding heeft besloten dat de geüniformeerd werkende personeelsleden tijdens de dienst en tijdens geüniformeerd reizen hun geweldsmiddelen moeten dragen. Ik heb de Kamer daarover geïnformeerd in een afschrift van de brief die ik naar de vakbonden heb gestuurd. Bij de Integrale Beroepsvaardigheid Training (IBT) wordt een beleidslijn ontwikkeld die meer gericht is op trainen en minder op toetsen. Dat vond ik wel een belangrijk punt van de heer Marcouch. Desalniettemin moeten we blijven toetsen om inzicht te krijgen in de vaardigheden van de medewerkers.
Twee Kamerleden, mevrouw Berndsen en de heer Oskam, hebben de schoolagenten ingebracht. Er kunnen schoolagenten komen die radicalisering helpen voorkomen, dat is zeker een mogelijkheid. De school hoort bij de wijk en een schoolagent is eigenlijk een soort wijkagent. Politie treedt bij scholen uiteraard op bij strafbare feiten, zoals afpersing en bedreiging, maar kan scholen ook helpen bij de aanpak van voorloopdelicten, zoals pesten, radicalisering en groepsvorming. Enkele gemeenten werken al met schoolagenten, waaronder Amsterdam. In die gemeenten zijn afspraken gemaakt tussen de gemeente, de politie en de andere ketenpartners. Den Bosch doet dit met het convenant schoolveiligheid. De keuze of, en zo ja voor welke scholen, een wijkagent een goed middel is, kan alleen het lokale gezag maken. Het Centrum School en Veiligheid kan scholen daarbij adviseren. Het heeft veel deskundigheid, ook op het vlak van jihadisme en radicalisering. Ik laat het dus aan het lokale gezag over om de echte keuzes voor deze prioriteit te maken.

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): Ik vind het mooi dat de Minister gewoon opleest wat er al is, maar ik ben wel benieuwd hoe hij er zelf naar kijkt. Wat vindt de Minister er zelf van? Zegt hij: als er initiatieven komen, dan vind ik dat uitstekend en moeten die ook gehonoreerd worden?

Minister **Opstelten**: Ik vind dat het bij het lokale gezag gelaten moet worden. Ik zeg dus niet tegen burgemeesters dat ze iets moeten doen, want dat is niet de wijze waarop wij werken. De driehoek in Amsterdam heeft het gedaan en het zal in andere steden, weet ik uit ervaring, ook gebeuren. Ik ben best bereid om het nog eens een keer te bespreken. We hebben natuurlijk het onderwerp jihadisme continu op onze agenda staan. Ik vind het prima dat we hier ook de best practices uitwisselen. Ik ben er helemaal niet op tegen en ik ben er wel voorstander van om dat te doen, maar ik wil de verantwoordelijkheden helder houden.

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): Ik ben het met de Minister eens dat je wat lokaal is, lokaal moet laten. Het helpt wel enorm om te weten wat de Minister er zelf van vindt. Het is ook politiewerk en de Minister is verantwoordelijk voor de politie. Als de Minister zegt dat dit eigenlijk ook een politietaak zou kunnen zijn mits het op lokaal niveau ook gewaardeerd wordt, dan zou dat toch enorm helpen.

Minister **Opstelten**: Ik vind het een taak van de wijkagent. Zo kijk ik ook tegen de stevige positie van de wijkagent aan. Men moet kijken of er ruimte voor is, want ook daarin moet je keuzes maken. Ik ga hier niet verklaren dat alle wijkagenten dit moeten doen. Ik ben er wel erg voor dat over dit onderwerp gezaghebbend op scholen wordt gesproken. Ik heb de schoolagent al veertig jaar meegemaakt; het is inderdaad niets nieuws wat hier op tafel komt, maar het is altijd goed om het nog eens een keer te zeggen. Het bestaat al en zou hier en daar gestimuleerd kunnen worden.

De heer **Oskam** (CDA): Grote kans dat de burgemeesters van grote steden, of zij die last hebben van radicalisering, zeggen: laten we dat maar wel doen. De politie moet keuzes maken. Dan loopt de wijkagent maar wat minder door de wijk en wat meer door de school. De vraag is dan – een beetje à la de heer Marcouch – of dit is wat de Minister voorstelt. Of zegt hij dat hij in het kader van de aanpak van de radicalisering wel bereid is om er extra geld voor vrij te maken als er behoefte aan is?

Minister **Opstelten**: Dat niet, laat daar geen misverstand over bestaan. We hebben de keuzes gemaakt en we werken met het budget dat ervoor is. We moeten er eerst voor zorgen dat er overal wijkagenten zijn. Laten we het bestuur en de driehoeken ordelijk de kans geven om de wijkagenten, die er in sommige regio's nog niet zijn, hun werk te laten doen. Dat is belangrijk. Laten we niet de verwachting wekken dat hiervoor extra geld komt. Die keuze moet men binnen de bepaalde capaciteit maken.
Volgens de heer Marcouch moet de politie ook aandacht hebben voor het rechts-extremisme. De urgentie die uitgaat naar het jihadisme, wil niet zeggen dat de politie niets meer doet aan de aanpak van de andere ideologisch getinte dreigingen, zoals die van het rechts-extremisme. Het was inderdaad een onaanvaardbaar optreden in Leiden. We hebben het allemaal gevolgd en gezien. Er was een uitstekend optreden van de burgemeester op het juiste moment en ondersteund door mijn collega Asscher op maandagochtend. De politie heeft ook oog voor deze organisaties en reageert op alle incidenten. Dat is in Leiden effectief gebeurd. We hebben ook preventief aandacht voor de veiligheid van bedreigde groeperingen, zoals moslims en de joodse gemeenschap. De bewaking van gebouwen, zoals gebedshuizen, is verhoogd in sommige situaties. Dat wordt lokaal afgesproken en wij hebben dat ook zo met de vertegenwoordigers van de moslimorganisaties afgesproken.
Mevrouw Berndsen vraagt of het klopt dat de Koninklijke Marechaussee (KMar) niet alle objecten ter beveiliging overneemt van de politie. Ik zal het kort samenvatten. Er waren tot voor kort gebouwen die beveiligd moesten worden met een streng NCTV-advies (Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid) – laten we het daarop houden. Daar waren deels de KMar en deels de politie in charge. De Kamer heeft het hier gezien. Sinds jaar en dag is het gebruikelijk dat het zo gebeurt. Het is dus niets nieuws. We zijn er al enige tijd mee bezig en hebben nu geconstateerd dat dit toch ook ten koste van de basispolitiezorg gaat. Ik heb natuurlijk ook gesproken met de mensen die hier rondliepen. Uiteindelijk hebben de korpsleiding en ik, en ook anderen, gezegd dat de basispolitiezorg intact moet blijven. We hebben sinds 1 januari de basispolitieteams, die juist in deze tijd heel belangrijk zijn, en de wijkagenten. Daar komen we dus niet meer aan; die blijven gewoon thuis

hun werk doen. De KMar, die daarvoor is geoefend, getraind en uitgerust, neemt de beveiligingstaak over. De politie zal haar taak in specifieke organisaties blijven uitvoeren, zoals in Den Haag met het Hofstadcontingent, dat speciaal geoefend en getraind is.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Ik snap de overweging om de KMar in te zetten, maar het was niet zo dat de KMar op haar handen zat. De KMar was ingezet om bijvoorbeeld de grens en Schiphol te bewaken. Dat is een heel belangrijke taak, zeker met de verhoogde terrorismedreiging. Op het moment dat de AIVD een tekort heeft, zetten we daar weer agenten in. Het lijkt een beetje of Minister Opstelten met de agenten, de KMar en de AIVD blijft schuiven alsof het een soort postpakketjes zijn, om gaten op te vullen. Het is hetzelfde als Jenga spelen en de onderste steen eruit trekken. Hoe lang duurt het voordat het spel hier omvalt?

Minister **Opstelten**: Dit is een verantwoorde maatregel en daarom hebben we hem ook genomen. We hebben scherp gekeken naar de taken die de KMar uitvoert. Deze taken kunnen op een verantwoorde wijze blijvend uitgevoerd worden. Wij zullen dat natuurlijk ook weer per dag blijven volgen.

Mevrouw **Kooiman** (SP): «Per dag volgen» en «met alle scherpte kijken», wat zegt de Minister hier? Ik snap het niet meer. Ik heb gezegd dat we gaten met gaten aan het vullen zijn, dat we mensen als postpakketjes aan het verplaatsen zijn. De KMar heeft een leegloop omdat ze alles moet beveiligen, de politie wordt ingezet voor de AIVD, iedereen krijgt er extra taken bij. We hebben gewoon een ontzettend capaciteitsprobleem. Als deze Minister zegt voor de veiligheid te staan, dan moet hij daadwerkelijk extra capaciteit creëren in plaats van 2.000 agenten weghalen uit zijn begroting. Dat is namelijk wat hij doet. Daar mag de Minister op reageren.

Minister **Opstelten**: Dat ik 2.000 agenten uit de begroting heb weggehaald, begrijp ik niet, maar dat laat ik even in het midden. Het gaat hierbij om bewaken en beveiligen en daartoe hebben we maatregelen genomen. Het is een verantwoorde en zelfs noodzakelijke maatregel. Het is ook binnen de taakuitoefening van de KMar een verantwoorde maatregel.
Ik kom bij het punt van de verwarde personen. De heer Oskam, de heer Segers en mevrouw Kooiman hebben daarover gesproken. Kloppen de cijfers, vraagt de heer Oskam. Ja, de cijfers kloppen en de politie besteedt veel tijd aan de omgang met de verwarde personen. Volgens het WODC-onderzoek betreft het 19% van de werktijd en 6% van het in het BVH-geregistreerde (Basisvoorziening Handhaving) optreden. De samenwerking tussen de politie en de ggz is goed, maar aangegeven wordt dat de bereikbaarheid en de beschikbaarheid van de ggz bij acute situaties buiten kantoortijd beter moet. Ik kan hier heel kort over zijn. Ik ga met mijn collega van VWS in overleg om te bezien hoe we elkaar kunnen versterken. Dat gaat met name over de samenwerking en de afstemming. We moeten eens bekijken of we hier een dossier hebben waardoor we de politie kunnen ontlasten. Daar ga ik naar kijken. Ik zeg er niks over, maar het is wel een vraag die we kunnen stellen. Het heeft zich natuurlijk al voorgedaan in een aantal situaties en steden. We moeten bekijken hoe we het beter kunnen doen en houden het scherp in de gaten. We zullen het onderzoek herhalen en daarbij het vraagstuk van de registratie in ogenschouw nemen, zeg ik tegen de heer Oskam.
Ik dank mevrouw Kooiman voor het onderzoek van haar fractie waarvan de conclusie is dat de gemeentelijke boa's zich tot de nieuwe gemeentepolitie ontwikkelen. Er is geen sprake van dat er een nieuwe gemeentepolitie aan het ontstaan is. Opsporingsbevoegdheden van de boa zijn beperkt en het aantal boa's is in vergelijking met de politie zeer beperkt in heel Nederland, want anders wordt het zo'n groot ding dat eigenlijk heel

klein is. In heel Nederland zijn het er circa 3.600 in domein 1, waar we het hier over hebben. Veruit de meeste gemeenten, met uitzondering van de grote steden, hebben slechts enkele boa's. Die vormen geen omvangrijk gemeentelijk handhavingsapparaat, zoals de politie. Gemeentelijke boa's en politie zijn complementair aan elkaar en versterken elkaar. Zij worden geen concurrenten van elkaar en de driehoek maakt goede afspraken over de handhavingsinzet van politie en boa's.
Ik zal mevrouw Kooiman een glashelder antwoord geven op haar vraag of boa's beter betaald worden dan gewone wijkagenten. De conclusie uit het SP-onderzoek van december, dat een boa meer kost dan een politieagent, is gebaseerd op een – mag ik het zo zeggen? – totaal onjuiste vergelijking van kosten. Loonkosten, salariskosten en arbeidskosten worden volstrekt door elkaar gehaald. Laat ik het maar even voor mijn rekening nemen: er klopt dus niets van en dat is dan een glashelder antwoord.
Mevrouw Helder vroeg naar de inzet van de medewerkers van Defensie bij het terugdringen van woninginbraken in Amsterdam.

De **voorzitter**: Ik geef mevrouw Kooiman bij uitzondering nog een keer het woord, omdat het over haar eigen rapport gaat.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Ik vind het een heel erg gemakkelijk antwoord van de Minister. De cijfers die ik gebruikt heb, ook die over overheadberekeningen in de loonkosten, heb ik namelijk gehaald uit zijn eigen cijfers van de jaarbegroting en de jaarrekening. Ik vind het echt een reactie van likmevestje. Als de Minister zegt dat het niet waar is, wil ik daarvan het bewijs. Ik heb keer op keer gevraagd om onderzoek te doen naar de loonkosten van de boa's in diverse gemeenten en deze naast die van de politie te zetten. Ik concludeer dat in veel gevallen de boa's beter betaald worden. Als de Minister zegt dat hij dan ook de politie beter gaat betalen, vind ik het prima. Laat dat dan de conclusie zijn. Maar deze reactie vind ik niet kies.

Minister **Opstelten**: Ik zal het volgende week nog een keer glashelder op papier zetten voor mevrouw Kooiman. Dan kan zij zien dat de cijfers in haar berekening totaal niet kloppen.
Mevrouw Helder vraagt naar de inzet van medewerkers van Defensie bij het terugdringen van woninginbraken in Amsterdam. De politie kan zich met een bijstandsverzoek tot Defensie richten en in het kader van het landelijke Donkere Dagen Offensief eind 2013 heeft de driehoek van Amsterdam een dergelijk verzoek gedaan. Het betrof hier een verzoek om bijstand van medewerkers van Defensie met expertise op het terrein van waarneming. De effectiviteit was beperkt; er zijn geen inbrekers op heterdaad betrapt en een preventief effect bleek niet goed aan te tonen. Wel zijn politie en Defensie positief over de operationele samenwerking en de wisselwerking tussen beide organisaties. Deze wordt voortgezet en dat vind ik ook heel belangrijk. Door het hele land wordt hard gewerkt om woninginbraken terug te dringen. Men ziet en leest daar elke dag wel iets over. Pijlers van de aanpak zijn preventie, preventie en nog eens preventie. Daarnaast wordt er hard aan gewerkt om de heterdaadkracht te vergroten. Betere informatie is hiervoor cruciaal. Een belangrijke les is dat Defensie beschikt over een goede analyseketen op operationeel niveau. Van deze expertise heeft de politie geleerd en indien nodig, zal ze daar de volgende keren gebruik van kunnen maken.
Mevrouw Helder heeft gevraagd of er hondenteams kunnen worden ingezet in de Rotterdamse haven. Momenteel heeft alleen de KMar migratiehonden. Morgenochtend is er overleg tussen KMar en politie over deze behoefte van de zeehavenpolitie en hoe dit probleem opgelost kan worden. Grenstoezicht is vooral de taak van de KMar en dat moet in overleg plaatsvinden. Over het probleem van de beschikbaarheid van de speurhonden heb ik tijdens de schorsing met de korpschef gesproken. Ik

heb hem meteen gevraagd dit probleem praktisch op te lossen. Daarvoor moet geen motie nodig zijn. Er is dus morgen een overleg tussen de zeehavenpolitie, de landelijke eenheid en de KMar belegd om dit punt op te lossen. Wij moeten onze haven goed bedienen. Dat is het concrete antwoord op de vraag van mevrouw Helder.

Naar aanleiding van de interrupties van mevrouw Helder over de dierenpolitie breng ik de motie van mevrouw Berndsen in herinnering. De motie-Berndsen/Kuiken (29 628, nr. 301) stelt dat sprake moet zijn van een taakaccent. De politie heeft hieraan uitvoering gegeven. Er zijn er nu 160 en straks moeten we het gewoon bekijken. Dit betekent dat de politiemensen ook andere taken oppakken. Het betekent niet dat ze geen tijd hebben voor dierenwelzijn. Taakaccenthouders nemen meldingen die hun taakaccent betreffen in behandeling tussen hun reguliere diensten door. Een dier in nood heeft prioriteit bij de politie, en niet alleen bij de taakaccenthouder dierenwelzijn.

De liaisons werden door de heer Oskam en mevrouw Berndsen genoemd. Wij hebben alle ambassadeurs gesproken. We zijn het eens over het belang. Ik zeg nadrukkelijk dat er geen bezuiniging plaatsvindt. Integendeel, er vindt intensivering plaats. De stand was 23 op 1 januari 2013 en 28 op 1 januari 2015, waarvan drie thematische liaisons over kindersekstoerisme. Boekarest en Rome blijven. Ze kunnen mevrouw Berndsen, die erover heeft gesproken, dankbaar zijn. Het is dankzij mij, maar ik wil wel tegen hen zeggen dat het dankzij mevrouw Berndsen is. De Kamer krijgt een nieuw kader en plaatsingsplan in mei 2015. Het is goed dat we elkaar telkens scherp houden en blijven herinneren, maar ik heb niet de indruk dat we hierover verschillend denken. In deze tijd moet je de liaisons koesteren en vasthouden en posities versterken.

De heer Segers vroeg hoe het staat met de introductie van de taser. Zoals eerder aangegeven beschikken specialistische eenheden over een stroomstootwapen, de taser. De politie beziet op basis van haar visie welke bewapening in de huidige situatie gewenst is, zowel voor de specialistische eenheden als voor de basispolitiezorg. Op basis van een voorstel van de korpsleiding zal bezien worden of in 2015 een pilot in de basispolitiezorg plaatsvindt. Dat is de stand van zaken.

Ik moet steeds oppassen dat ik geen niet-gestelde vragen beantwoord. Ik heb de indruk dat dit goed gelukt is, zodat mevrouw Tellegen nu niet met een toezegging van mij zit waarmee ze geen kant op kan. Over de inkoop heeft mevrouw Tellegen ook een vraag gesteld. Ook anderen hebben gevraagd hoe ik ervoor ga zorgen dat de aanbestedingen goed lopen en de inkoopexpertise op orde is. Er is een uitgebreid verbeterprogramma opgesteld. Ik heb dat aan de Kamer aangegeven. Dat programma gaat nu de fase van uitvoering in. Belangrijk is het aantrekken van deskundigheid, kennis en kunde, die schaars zijn. Ook moet rekening worden gehouden met de reorganisatie. Bij integriteitsschendingen worden passende maatregelen genomen. Ze worden niet getolereerd, zoals is gebleken. Ten aanzien van de integriteit loopt het eigen onderzoek van de korpschef. Het meldpunt voor bedrijven zal binnenkort operationeel zijn. Ook de auditdienst kijkt nog naar het stelsel. Een onafhankelijke commissie is gevormd om een en ander in de gaten te houden. De heer Oskam heeft nog de specifieke vraag gesteld of de overbruggingstermijn tot 1 juni 2016 niet te ruim is. Het gaat om een zeer complexe aanbesteding die, mede gelet op het rapport Schouten/Tellegen, gedegen voorbereiding, uitvoering en implementatie vergt. Achttien maanden is een realistische, zelfs ambitieuze termijn. Iedereen stelt die vraag, maar deze termijn is noodzakelijk. Wanneer is het strafrechtelijk onderzoek klaar? Ik hoop zo spoedig mogelijk. De beoordeling is echter aan het OM, dat daarvoor verantwoordelijk is. Men kan zich voorstellen dat ik het OM daarin niet stoor.

Dan kom ik op de brief van gisteren over het terugtrekken van de aanbesteding voor ademanalyseapparatuur. Ik zal er altijd voor zorgen dat

de politie de noodzakelijke apparatuur heeft. Zo zijn er tussendoor al eens 10.000 portofoons aangeschaft. Mevrouw Helder vroeg waarom het onderzoek zo lang duurt en of alle betrokkenen geschorst zijn. De aansturing van het onderzoek ligt bij het OM. Lopende het strafrechtelijk onderzoek is een medewerker disciplinair geschorst en de rest is op non-actief gesteld en geschorst.
Diverse Kamerleden, maar met name mevrouw Berndsen en de heer Oskam, hebben vragen gesteld over de training en de instroom in de opleiding. Hoe staat het met de in- en uitstroom bij de politie? Bij de begroting is in de planning de prognose van de in- en uitstroom aangegeven. Die cijfers houden we strak bij om op een sterkte van 49.500 te blijven, zoals is afgesproken. De heer Oskam vraagt of het wel goed zit met de instroom in de vervolgopleiding, de expertises. Het bepalen van de opleidingsbevoegden, het inkopen van opleidingen bij de Politieacademie en het sturen van medewerkers naar de opleiding is een continu proces gedurende het jaar. Het aantal inschrijvingen van medewerkers voor de gereserveerde opleidingsplekken is de afgelopen twee maanden flink toegenomen. Hierop is door de korpsleiding strak gestuurd en dat heeft resultaat gehad. Zo is in de maand januari het grootste gedeelte van de 908 gereserveerde opleidingsplaatsen bij de Politieacademie daadwerkelijk ingevuld, namelijk 841 plaatsen. Ik heb toegezegd de Kamer voor de zomer van 2015 te informeren over de stand van zaken van de intekening voor het post-initiële onderwijs. In het eerste kwartaal is al op 2.730 van de 3.502 plaatsen ingeschreven. De korpsleiding stuurt hier actief op. De heer Oskam vraagt waarom de instroom van aspiranten en gespecialiseerde agenten zo laag is. Op dit moment is er sprake van een overbezetting van de operationele sterkte. Deze overbezetting moet dalen om de politie meerjarig betaalbaar te laten zijn. Om deze redenen is de instroom dit jaar en in 2016 laag. Om de fluctuaties in de instroomaantallen goed te kunnen opvangen bij de Politieacademie is er regelmatig overleg tussen de Politieacademie en de politie over de behoeften en wensen alsook over de concrete aantallen. De FinEC-doelstelling (Financieel Economische Criminaliteit) is gehaald en daarmee gaan we verder. De instroom voor cybercrime liep wat achter; die achterstand gaan we nu inlopen. De totale instroom voor specialisten is 200, waarvan we er 120 voor FinEC proberen te halen.

De heer **Oskam** (CDA): Ik had de Minister ook gevraagd naar de spreiding van het aantal aspiranten, want over een tijdje komen er 2.000 op de Politieacademie en de vraag is of de Politieacademie dat aankan. En kan het korps het aan om die mensen in de toekomst te begeleiden?

Minister **Opstelten**: Het antwoord is ja. De Politieacademie is ervoor toegerust en de korpsleiding stuurt erop aan dat het gebeurt. Dat is ook noodzakelijk. Een van de voordelen van de Nationale Politie is natuurlijk dat je niet meer afhankelijk bent van de wil van de verschillende korpschefs van de regionale korpsen, maar dat je het centraal nationaal kan leiden.
Ik kom op het punt van de weerbaarheidstraining, waarnaar de heer Oskam heeft gevraagd. De kosten bedroegen 41 miljoen. Was het dit allemaal waard, gaan we ermee door, hoe wordt het betaald? Mevrouw Helder heeft er ook over gesproken. Investeren in mentale kracht blijft van groot belang. De medewerkers ervaren het als nuttig en ik ga er dus mee door. Wel investeren we continu in verbetering van de training. Op basis van de nieuwste wetenschappelijke inzichten gaan we opnieuw bezien hoe we de training na 2015 gaan inrichten. De kosten worden tot en met 2015 op circa 22,5 miljoen euro geschat en niet op 41 miljoen. Deze kosten zijn in de begroting meegenomen. Waarom stoppen we er niet mee? Hoewel het onderzoek naar de training weinig verhoging van de weerbaarheid meet, waarschijnlijk omdat die al hoog is, ervaren veel

medewerkers de training als nuttig en leerzaam. Niet iedereen vindt dat, maar de feiten zijn ontzettend belangrijk. Investeren in mentale kracht blijft van belang, zeker in deze tijd, en daarom zet ik de training voort. Over de kosten heb ik net gesproken. In de training zijn ook al een aantal verbeteringen doorgevoerd.
De heer Segers vroeg naar de stand van zaken wat betreft de aanpak van het langdurig ziekteverzuim. Task Force is volop bezig om alle dossiers op orde te krijgen, ook in de eenheden die nog niet in het onderzoek waren betrokken. Het is de ambitie om op 1 juli 2015 de dossiers op orde te hebben. Dit is echt een van de lijken uit de kast van het vorige politiebestel, zal ik maar zeggen. Daarnaast wordt per eenheid een plan van aanpak gemaakt voor de re-integratie, er is een kennis- en expertisecentrum ingericht en leidinggevenden in opleiding worden geschoold om zieke medewerkers goed te begeleiden. De heer Segers en mevrouw Berndsen spraken over suïcide. Iedere suïcide is er een te veel, daar zijn we het mee eens. Familie, vrienden en collega's blijven achter met verdriet en vragen. Ik neem alle aanbevelingen over uit het onderzoek van de stichting Ar naar wat de werkgever kan doen om suïcides te helpen voorkomen. Daarom laat ik in 2015 het suïcideregistratiepunt voortbestaan. De regels voor het beheer van dienstvuurwapens worden aangescherpt. Er komt een nieuwe landelijke regeling, waardoor bij ernstige psychosociale problematiek het wapen kan worden ingenomen. Ik wil graag laten bekijken of een aanpassing van het protocol of de inzet van geestelijke verzorging kan helpen. Dit is ook de kern van het antwoord op de vraag van de heer Segers. Ik neem het heel serieus.
Dan kom ik op de uitvoering van de motie-Dijkhoff/Segers. Er is gesproken met het bestuur van de stichting Hulp voor Hulpverleners. Afgesproken is om de eerste helft van maart een rondetafelbijeenkomst te beleggen om te bezien waar de toegevoegde waarde van de stichting ligt. We zijn dus druk bezig met de uitvoering van de motie. Mevrouw Helder heeft gesproken over geweld tegen de politie. Zij wil graag de bevestiging dat er een tandje bijgezet wordt. Ik moet uitkijken bij dat woord, het zijn de woorden van mevrouw Helder, maar ik kan het bevestigen, conform wat hierover in mijn brief staat. Ik noem een paar punten: een integrale aanpak met ondersteuning van en zorg voor medewerkers, leren van incidenten, gericht optreden tegen daders, er komen superspecialisten voor goede begeleiding, er wordt geïnvesteerd in kennisontwikkeling en opleidingen en er vindt een goede registratie plaats.
De heer Segers vraagt naar de gelijkschakeling van beroepshulpverleners en vrijwilligers. Het uitgangspunt is inderdaad – we hebben het er eerder over gehad bij mondelinge vragen – dat beroepskrachten en vrijwilligers dezelfde bevoegdheden en bewapening hebben indien ze dezelfde taak uitvoeren. Er is overleg gaande met alle partijen, waaronder de bonden en de LOVP (Landelijke Organisatie Van Politievrijwilligers), om dat zo te regelen en te houden.
Er is gevraagd naar de administratieve lasten en of declareren per reis wel efficiënt is. Dat is een goed punt. De politie kende voor 1 januari 2015 twee manieren om het woon-werkverkeer te vergoeden: declaratie per reis of een vast bedrag. Per 1 januari zijn de bedrijfsvoeringsystemen voor de gehele politie gestandaardiseerd. Voor woon-werkverkeer is gekozen voor vergoeding op declaratiebasis. De bonden hebben hierover vragen gesteld. De korpsleiding heeft toegezegd hier nogmaals goed naar te kijken, ook in het kader van de administratieve lasten.

Mevrouw **Helder** (PVV): Ik had mijn enige interruptie voor het laatst bewaard, maar al mijn vragen zijn beantwoord. Ik kan dus even terugkomen op de MK-training. De Minister zegt dat hij daarmee doorgaat. Hij zal bekijken hoe de training verloopt en hem verbeteren naar – ik citeer – «de nieuwste wetenschappelijke inzichten». De kritiek was echter dat er helemaal geen wetenschappelijk inzicht is. De training werd gekarakteri-

seerd als pionierswerk. Na de training zei meer dan de helft van de agenten dat ze niet weerbaarder waren geworden en dat de training niet aansloot op hun werk. In dit kader vond ik het antwoord van de Minister een beetje mager en ik geef hem even een tweede kans.

Minister **Opstelten**: Het is mijn visie dat de training ontzettend essentieel is. De training moet ook niet eenmalig zijn, maar gecontinueerd worden. Je moet telkens onderzoeken of het goed loopt. Je moet luisteren naar de kritiek, de zaak aanpassen en er weer mee doorgaan. Juist op dit moment is het belangrijk. De problematiek waarmee de politie te maken heeft, het welzijn van de politie, het goed functioneren van de politie, de aandacht van degenen die gezag hebben over de politie of de verantwoordelijkheid daarvoor hebben, het is allemaal ontzettend belangrijk. Wij gaan er dus mee door, we houden rekening met de kritiek en zullen daarop aanpassingen plegen. Er zijn inmiddels al aanpassingen gepleegd. Dat is de kern van mijn verhaal.

Mevrouw **Helder** (PVV): Ik ben het helemaal eens met de Minister dat men de weerbaarheid in de gaten moet houden en moet vergroten, zeker in deze tijd. Ik ga ervan uit dat de Minister de Kamer blijft informeren over het verdere verloop. Dan komt het weer terug op de agenda.

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): Misschien was het niet helemaal duidelijk, aangezien de Minister mij noemde in verband met suïcide, maar ik had een andere vraag gesteld. Het is de laatste paar weken nogal in de publiciteit geweest dat bij zelfdoding geen sporen worden veiliggesteld en dat naderhand blijkt dat er wel degelijk sprake kan zijn van een misdaad. Mijn verzoek aan de Minister is of het protocol in dit opzicht kan worden aangepast.

Minister **Opstelten**: Ik ben bereid om daarnaar te laten kijken.

De heer **Marcouch** (PvdA): Twee van mijn vragen zijn niet beantwoord. Ik heb gevraagd naar de stand van zaken rondom diversiteit, zoals het anticiperen op de samenstelling van de wijk bij het samenstellen van de robuuste basisteams, want ik zie dat in de praktijk nog niet. Hoe zit het met de werving en selectie van specifieke agenten, waarover de Minister al eerder beloftes heeft gedaan?
De andere vraag ging over beter samenwerken en het benutten van de kennis en expertise van andere uniformberoepen, zoals van de GGZ Veteranen bij ziekteverzuim en PTSS.

Minister **Opstelten**: Ik dacht dat ik dat laatste punt uitvoerig had behandeld bij de beantwoording over het samenwerken en het bespreken van de Utrecht-case. Samenwerken is ontzettend belangrijk. Het is in deze tijd belangrijker dan ooit tevoren. Ik heb ook gezegd dat ik de Utrecht-case meeneem om daar misschien nog iets van te leren. In de kern ben ik het er helemaal mee eens en zullen we het op alle fronten moeten doen. Waar een overheid een verantwoordelijkheid heeft, moeten we opereren als één overheid. Ik heb op dit gebied een heel specifieke en belangrijke verantwoordelijkheid.
Over werving en selectie heb ik eerder toezeggingen gedaan. Ik had daarover in mijn beantwoording explicieter kunnen zijn. Met name in de wijken in de grote steden, waar mensen van Turkse, Marokkaanse, Bulgaarse, Hongaarse en Roemeense herkomst wonen, maar waar de kennis en kunde ontbreekt bij de politie, moet de goede toon getroffen worden. Dat is de kern. Ik heb al eerder gezegd dat ik dit punt deel. Het is niet gemakkelijk om dat voor elkaar te krijgen. Daar ben ik ook heel eerlijk in. Ik zal de heer Marcouch in de volgende voortgangsrapportage rapporteren over de stand van zaken, welke concrete maatregelen we

hebben genomen en wat daarvan de resultaten zijn. De korpsleiding is het daar totaal mee eens. Er is geen reden om te vrezen dat we de noodzaak niet zien, want die zien we wel degelijk. De kunst is om resultaten te laten zien, maar dat is niet makkelijk.
Ik kan specifieker tegen mevrouw Berndsen zijn over het veiligstellen van forensische sporen bij een niet-natuurlijke dood. Ik stuur hierover een brief voor het AO over forensisch onderzoek op 19 maart.

De **voorzitter**: Ik schors voor enkele minuten omdat ik een dilemma met de collega's wil bespreken over de procedurevergadering die straks tegelijkertijd plaatsvindt met een debat waarbij u mogelijk aanwezig moet zijn.

De vergadering wordt van 13:00 uur tot 13:05 geschorst.

De **voorzitter**: In de tweede termijn is er een spreektijd van maximaal twee minuten per fractie en worden geen interrupties toegestaan.

De heer **Oskam** (CDA): Voorzitter. Ik dank de Minister voor de antwoorden.
Bezuinigingen bij ketenpartners, waaronder het Nederlands Forensisch Instituut (NFI), werken door in de bedrijfsvoering van de politie. We hebben gisteren met de Minister gedebatteerd over de kwaliteit van de schouwartsen en het geringe aantal gerechtelijke secties. Bij het NFI is echter nog een ander punt aan de orde, namelijk dat de forensische opsporingsdienst van de politie steeds meer zelf moet doen en zaken in mindere mate kan uitbesteden aan het NFI. Onlangs is dit bericht in de media verschenen. Ik wil graag weten hoe dit zit. Komt het doordat de politie moet bezuinigen of komt het juist doordat het NFI moet bezuinigen, of misschien wel omdat ze beide moeten bezuinigen? Want het kan natuurlijk niet zo zijn dat de kwaliteit van de opsporing achteruitgaat. Graag krijg ik een reactie hierop.
Verder maak ik me, net als de collega's Segers, Berndsen en Kooiman, grote zorgen over de sluiting van de bureaus, want de burgers moeten goed bediend worden. We hebben het al gehad over de inzet van mobiele apparatuur als de politie bij de burgers langsgaat. Wat mij betreft zijn dat communicerende vaten. Ik kondig dus alvast een VAO aan om hierover een motie in te dienen.

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): Voorzitter. Ik had gevraagd of het gesprek met de Kamer voor of na de brief over PTSS zou plaatsvinden. Ik heb geen antwoord gehoord, maar misschien heb ik het gemist. Dat komt dan straks wel.
Ik ben blij dat de Minister constateert dat de bewaking en de beveiliging van objecten ten koste ging van de basispolitiezorg. Dat is een mooie erkenning. Ik ben wel verbaasd dat de Minister volgens collega Marcouch zegt dat alles wat gedaan moet worden, wordt gedaan. Dat is ook een echte uitspraak van de Minister en collega Marcouch vindt dat dus prima. Ik snap niet zo goed waarom de PvdA en de VVD zeggen dat er niet verder bezuinigd mag worden, want alles wat gedaan moet worden kan plaatsvinden. Graag een reactie van de Minister.
Ten slotte kom ik bij de operationele sterkte en de inzetbaarheid. Dat is een eeuwig strijdpunt, maar ik blijf het toch steeds noemen. Het is een misvatting van de Minister te denken dat hij met de huidige instroom naar de Politieacademie de operationele sterkte de komende jaren op orde kan houden. Ik heb het niet alleen over de aantallen, maar met name over de inzetbaarheid. Ik geef de Minister mee om nog eens heel goed naar zijn adagium te kijken dat iedereen honderd procent inzetbaar is, ook tijdens de opleiding. Dat is natuurlijk gewoon niet zo. Het gaat ten koste van de operationele sterkte. Een student is pas volledig inzetbaar op het moment

dat hij helemaal klaar is met de opleiding. Misschien is hij iets daarvoor voor 20% inzetbaar, of laten we een gemiddelde nemen van 40%. Daarmee ben je echt realistisch bezig met de inzetbaarheid van de politie.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Voorzitter. Ik ging met heel vragen hiernaar toe en blijf met heel veel vragen zitten. Ik heb nog steeds geen antwoord op de vraag naar een risicoanalyse over de sluiting van de posten. Ik heb gezegd dat de Politieacademie veel zorgen heeft over de terugloop van de opleidingsplekken. Ik heb gevraagd naar de beloning en waardering van agenten. Ik heb gevraagd naar de forensische opsporing, de mensen in uniform en de overtredingen rondom het inspectierapport SZW. We hebben gelukkig nog een VAO, dus laat ik me uitspreken over de grote zorgen die ik heb. De Minister zegt dat hij er «in alle scherpte» mee bezig is, «het is niet meer en niet minder» en «we hebben het continu op de agenda staan». Wat zegt de Minister dan? Ik weet het niet meer. Ik heb onderzoek gedaan naar agenten, het stond ook in het AD. Van de agenten zegt 85% dat ze te weinig capaciteit hebben. Laat ik één agent aanhalen, die zei: in de huidige samenleving, waarbij de polarisatie toeneemt, dienen we als politie juist toenadering te zoeken tot de burger. Er komen een hoop taken bij terwijl de sterkte wordt teruggeschroefd.
Dat is precies wat er aan de hand is. Ik zag al dat de Minister wat moeite heeft met zijn eigen cijfers in mijn boa-rapport, maar laat ik dan zijn eigen cijfers in de begroting gebruiken. Als je kijkt naar de begroting en de operationele sterkte – dus niet met de aspiranten die de Minister ook voor het gemak meetelt, maar echt de operationele sterkte – dan neemt de operationele sterkte met bijna 2.000 agenten af. Dit terwijl de politiebonden destijds geroepen hebben dat ze er 2.000 agenten bij moesten hebben om alleen maar op sterkte te blijven. Ik wil dat de Minister daarop reageert en eens een duidelijk antwoord geeft. Als we de KMar inzetten voor de hele rits aan bevoegdheden – zoals bewaken en beveiligen, Schiphol, politiemissies – wat moet de KMar dan minder doen?

Mevrouw **Helder** (PVV): Voorzitter. Ook ik ging met veel vragen naar dit algemeen overleg en ik heb op alle vragen antwoord gekregen. Sterker nog, ik heb bijna meer gekregen dan ik vroeg. Ik ga daarvan een bevestiging aan de Minister vragen, want je moet het natuurlijk wel altijd op papier hebben. Ik dank de Minister voor de snelle reactie over het grenstoezicht. Of het team inderdaad een eigen hond of meerdere honden nodig heeft en of dat goed loopt, zal ik namens mijn fractie in de gaten blijven houden. Het was een zeer mooi werkbezoek en ik ga vast nog een keer terug. Ik vertrouw erop dat de Minister hiervoor verder zorgt. De motie kan dus in de kast blijven.
We krijgen zelfs superspecialisten voor de agressie en het geweld tegen agenten. Ik had ook graag superstraffen gehad, maar je kunt niet alles hebben. Als de Minister zegt dat hij ook daarvoor kan zorgen, dan graag. Misschien is dat nog een uitgestoken hand die wordt aangenomen. Mijn fractie steunt de inzet van KMar wel degelijk. Ik heb het interruptiedebatje tussen de Minister en de SP gevolgd, maar mijn fractie steunt deze inzet zeer. Het is ook geen geheim dat mijn fractie heeft gevraagd om ook het leger in te zetten voor NS-stations en dergelijke, wat voor de burger natuurlijk heel belangrijk is. De veiligheid van de burger moet voorop-staan. Daar gaat de Minister niet over, zijn collega Henins doet dat, maar als de Minister het wil doorgeven, dan natuurlijk heel graag.
De Minister zei dat de aangiftebereidheid omhoog moet. Ik ben het daar helemaal mee eens, maar hoe dat moest, hield hij een beetje in het midden. Ik krijg graag een nadere verduidelijking daarvan.
Mijn laatste punt wil ik graag bevestigd zien. Het is een feit dat de dierenpolitie een groot succes is. Ik ben blij dat de VVD die ondersteunt en ik vertrouw op een constructieve voortzetting daarvan. Het taakaccent is bijvoorbeeld in Noord-Limburg wel degelijk teruggebracht naar nog maar

drie dagen per periode. Dat is onvoldoende om zelfs de zwaarste gevallen aan te pakken. De Minister zegt dat het er nu 160 zijn, maar het zijn er echt geen 160 meer. Dat is de Minister bekend. Graag krijg ik de bevestiging dat het in ieder geval teruggaat naar de 160 die de Minister net noemde.

De heer **Segers** (ChristenUnie): Voorzitter. De Minister had bijna een vraag beantwoord die collega Tellegen niet had gesteld en daarbij een toezegging gedaan waar ze niet om had gevraagd. We gaan kijken of hij met dezelfde ruimhartigheid mijn laatste vragen kan beantwoorden.
Wat is de belofte van de coalitiepartijen waard als ze zeggen dat er niet wordt bezuinigd op veiligheid? Kan de Minister daar klip-en-klaar helderheid over geven? Wat is die belofte van zijn kant waard? Ik begrijp alle budgettaire problemen en ook dat hij met een begroting te maken heeft, maar waar zet hij op in?
Ik sluit me aan bij collega Oskam over de dreigende sluiting van bureaus. Ik maak me er echt grote zorgen over. Ik vraag me af of er gelegenheid en ruimte is en of burgers op een heel gemakkelijke manier aangifte kunnen doen met een smartphone, bijvoorbeeld via mobiele applicaties. Dat moet dan allemaal gereed zijn. Kan de Minister in de brief aan de Kamer op deze aspecten ingaan?
Ik ben heel blij met de ruimhartige toezegging dat de liaison in Boekarest blijft. Wij hebben daarop aangedrongen, ook tijdens de begrotingsbehandeling. Toen was er nog een zweem van onduidelijkheid, maar die is nu weg en dat blijft zo. In de strijd tegen mensenhandel is dat een heel goede zaak.
De Minister kijkt nog een keertje naar de declaraties die de agenten iedere keer moeten invullen. Ernaar kijken is altijd goed, maar ik hoop wel dat de inzet is dat het zo efficiënt en zo simpel mogelijk moet worden voor de agenten. Ik hoop dat er snel een voor de hand liggende winst kan worden geboekt.
Mijn laatste punt betreft de hulp voor de hulpverleners. De Minister gaat om de tafel zitten om te bekijken of er een toegevoegde waarde is. Dat gesprek duurt al meer dan een jaar en de inzet van de motie was niet zozeer de vraag of er een toegevoegde waarde is, maar hoe deze wordt bereikt. Ik ben blij dat al die organisaties om de tafel gaan zitten. Er melden zich veel slachtoffers bij deze organisatie. Laten we van de vitaliteit van de organisatie gebruikmaken in de zorg voor hulpverleners die aangevallen en soms bedreigd worden. Laten we daar omheen gaan staan.

De heer **Marcouch** (PvdA): Voorzitter. Ik dank de Minister voor de beantwoording van de vragen. Ik heb een aantal aanvullende vragen om een en ander scherp te krijgen.
Ik heb de Minister gevraagd om werk te maken van een kwalitatief goede aangifte van discriminatoir geweld. De Minister zegt dat hij daarmee bezig is en dat er opleidingen in de pijplijn zitten. Ik wil graag enig pragmatisme zien, namelijk dat politiemensen nu al goed worden geïnstrueerd, zeker gezien de actuele ontwikkelingen. Het behoort tot hun basistaken en hun werk en ik heb de afgelopen weken te vaak meegemaakt dat het niet goed gaat. Ook in Leiden is het niet meteen goed gegaan. Ik vraag de Minister om naast alle inzet om de kwaliteit te verbeteren met cursussen en opleidingen, ook via briefings en allerlei andere manieren politiemensen aan de balie te instrueren om heel specifiek aandacht te hebben voor dit soort delicten.
De Minister is voornemens een veiligheidsanalyse te maken. Ik ben van nature geneigd om de professionals de ruimte te laten en zo ziet mijn fractie dat ook, maar ik vraag toch om te bekijken hoe het werk effectief georganiseerd kan worden. We zijn echter ook met een grote reorganisatie bezig. Ik ben op dat station in Utrecht geweest. Ik vraag de Minister om in de veiligheidsanalyse specifiek mee te nemen hoe men om moet

gaan met locaties waar meerdere partijen werkzaam zijn en waar per dag een mensenmassa langskomt, zoals de grote centraal stations en risicogebieden.
Ik meen impliciet in het antwoord van de Minister te horen dat hij het belangrijk vindt dat er op het gebied van ziekteverzuim en PTSS-bestrijding wordt samengewerkt met bijvoorbeeld Defensie, die heel veel kennis en ervaring in huis heeft. Ik wil dat graag even heel specifiek van hem horen, want ik vind het verloren energie als ze langs elkaar heen werken.

Mevrouw **Tellegen** (VVD): Voorzitter. De focus van de politie ligt terecht op veiligheid en de openbare orde. Dag in dag uit werkt onze politie aan een veiliger Nederland met heel veel toewijding en inzet. Om die tijd en energie zo maximaal mogelijk te kunnen blijven inzetten voor een veilig Nederland heb ik de Minister gevraagd om een inventarisatie van mogelijk oneigenlijke taken. Ik ben blij met de toezegging van de Minister dat hij er op korte termijn over in gesprek gaat met alle betrokken partners. Ik wil graag weten wanneer ik informatie over de resultaten daarvan kan krijgen.
Nauw verwant aan de discussie over de oneigenlijke taken is de discussie over de verwarde personen. Deze liggen in elkaars verlengde. Ook daarover heeft de Minister aangegeven dat hij in gesprek gaat met de collega's op VWS. Ik wil graag weten wanneer we daarover meer informatie krijgen. Omwille van de tijd sluit ik me aan bij de vragen die de heer Segers heeft gesteld over de uitvoering van de motie-Dijkhoff/Segers betreffende het steunpunt.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat we het proberen met één interruptie, tenzij u geen antwoord krijgt op uw vraag.

Minister **Opstelten**: Voorzitter. Ik dank de leden voor de vragen in de tweede termijn.
De heer Oskam en mevrouw Kooiman vragen of het klopt dat de forensische dienst van de politie steeds meer zelf moet doen en steeds minder aan het NFI kan vragen. Neen, en dat lijkt me een helder antwoord, zeg ik tegen mevrouw Kooiman. Ik zal er nog iets aan toevoegen. De politie werkt natuurlijk ook aan een betere voorselectie van sporen. Wat naar het NFI gaat, is altijd gecheckt. Ook wordt gekeken naar de samenwerking op CBRN-niveau (Chemische, Biologische, Radiologische en Nucleaire wapens), op de plaats delict en op het terrein van onderwijs. Ik verwijs ook naar de commissie-Winsemius, die de gehele inrichting van de politie op dit terrein heeft aangegeven. Ik heb dat gisteren ook gezegd. We zijn er dus druk mee bezig. Het is geen verzwakking van de positie van het forensisch onderzoek, maar een versterking naar beide kanten. Dat is mijn absolute overtuiging.
Mevrouw Berndsen had het over PTSS en de Veteranenwet voor de politie. Hierover komt voor de zomer een brief, waarover we dan eerst kunnen spreken. In de brief staan de contouren van het gesprek, die de richting van de wetgeving zullen bepalen.
De heer Oskam sprak over de sluiting van de bureaus. Laat ik duidelijk zeggen dat de brief hierover volstrekt helder is. Natuurlijk is er een koppeling tussen de mobiele digitale mogelijkheden van de politie en de effectuering van de bureaus. Heel belangrijk is dat het proces telkens in overleg met het lokale gezag plaatsvindt. Dat is heel belangrijk nu de basispolitieteams gevormd worden. Vanaf 2 januari is het heel belangrijk dat hun bureaus en de locaties daarop aangepast worden, anders gaan we de situatie heel warrig regelen. Het is een heel natuurlijke operatie die hier plaatsvindt. We gaan eerder te langzaam dan te snel, gelet op de voorzieningen. Degenen die een beetje in de samenleving rondkijken, kunnen dat wel onderschrijven.

Mevrouw Berndsen sprak nog over de instroom. Ik vind dat de instroom, zoals we die bij de begroting meerjarig hebben gepland, er goed uitziet. Ik treed nu niet meer in de definitiesfeer van 40%. We hebben dat al een aantal malen gezegd, maar ik neem het mevrouw Berndsen uiteraard niet kwalijk. Ik weet dat we een goede instroomplanning hebben die de Politieacademie aankan. De korpsleiding stuurt er sterk op en we volgen continu of de planning meerjarig klopt en of deze moet worden aangepast aan de actualiteit.
Mevrouw Kooiman heeft een aantal vragen gesteld over de Arbeidstijdenwet. Deze vragen heb ik beantwoord in mijn brief. Er bestaat zorg over, maar het wordt aangepakt. Veel meer kan ik er niet aan toevoegen. De sterkte van de politie heb ik al aangegeven. Een- en andermaal herhaal ik dat het uitgangspunt van mijn beleid vanaf het begin is geweest dat de sterkte 49.500 is. Dat handhaaf ik van dag tot dag. De begroting is daarop gebaseerd. Als de sterkte om wat voor reden dan ook iets meer is geworden, moet die worden teruggebracht, dat is duidelijk. Dat is mevrouw Kooiman bekend en hiermee is die vraag voor haar nog een keer beantwoord. Over het sluiten van bureaus heb ik een- en andermaal een toezegging gedaan. Dat document krijgt mevrouw Kooiman.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Als de Minister niet helemaal wil ingaan op mijn vraag, kan hij dan in ieder geval ingaan op de zorg van de agenten zelf? Aan mijn onderzoek hebben 1.700 agenten deelgenomen en 85% van hen geeft aan het niet eens te zijn met de Minister die zegt dat er voldoende capaciteit is. Wat zegt de Minister dan?

Minister **Opstelten**: Ik neem een enquête van de SP natuurlijk altijd serieus en ik neem er in ieder geval kennis van. Laat ik het zo zeggen: de mening van elke politieman of -vrouw neem ik serieus, absoluut, en ik spreek er heel veel op de werkvloer. Ik spreek niet alleen met leidinggevenden. Het is heel belangrijk om naar hen te luisteren. Zij zijn geïnteresseerd als ik tegen ze zeg dat er zes prioriteiten zijn. Dan vragen ze: is er ook ruimte, meneer de Minister, voor de invulling van lokale prioriteiten? En dan zeg ik ja. Dat is het punt. Ik leg hun altijd uit hoe het in elkaar zit, dat we uitgaan van 49.500 politiemannen of -vrouwen en dat er in de geschiedenis van de Nederlandse politie nog nooit zoveel in executieve dienst zijn geweest. Ik maak buitengewoon trotse en heel goede en bekwame politiemannen en -vrouwen mee. Ik ben heel trots op hen en ik neem elk geluid van hen serieus.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Als de Minister de agenten serieus neemt, dan zou hij daadwerkelijk ingaan op de zorgen van deze agenten. De capaciteit wordt minder in de loop van de tijd. Dat staat letterlijk in de begroting van de Nationale Politie. De agenten geven echter aan dat er capaciteit bij moet omdat ze het gewoon niet bolwerken met al die extra prioriteiten of extra zorgen. Laat ik het zorgen noemen als de Minister geen prioriteiten wil benoemen. Hoe kan de Minister aan de ene kant zeggen dat hij naar de agenten luistert, maar er aan de andere kant niet voor zorgen dat zij normaal hun werk kunnen doen?

Minister **Opstelten**: Uw onderzoek is uw onderzoek, daar neem ik kennis van, maar het is niet maatgevend voor de hele Nederlandse politie. Dat kan ik constateren. Ik neem het natuurlijk wel serieus als signaal, maar ik neem de signalen die mij bereiken ook serieus. Wij hebben ook een onderzoek gehouden waarin gevraagd is naar de tevredenheid van de Nederlandse politie. Ik moet zeggen dat ik verbaasd was over zoveel tevreden politiemensen. Wil mevrouw Kooiman dat ook een keer zeggen, in plaats van alleen naar haar eigen onderzoek te kijken? Het staat in het onderzoek van het WODC en ik vind het wel belangrijk om dat ook aan te geven. Er is alle waardering en betrokkenheid van de politie voor het

realiseren van de prioriteiten die het gezag wil. Daarnaast deel ik de zorgen van de politie voor haar eigen welzijn in deze tijd. Daarover heeft de korpsleiding heel goede dingen gezegd en naar alle politiemensen geschreven. Binnen die kaders wil ik graag functioneren.

De **voorzitter**: Ik zie dat mevrouw Kooiman zich uitgedaagd voelt. U krijgt nog kort de gelegenheid.

Mevrouw **Kooiman** (SP): De Minister zegt dat ik ook een keer zou moeten zeggen dat de politie trots is. Daarmee ben ik mijn betoog begonnen. Agenten zijn per definitie erg trots op hun werk, maar ze zijn niet trots op het beleid van deze Minister. Als de Minister de woorden van 1.700 agenten niet serieus neemt, dan zijn we hier nergens. Dan zit ik hier een debat voor niks te voeren.

Minister **Opstelten**: Ik herhaal het nog een keer voor mevrouw Kooiman. Het onderzoek geeft aan dat heel veel politiemensen tevreden zijn, maar ook kanttekeningen hebben die we heel serieus nemen. Ik neem een onderzoek van de SP ook altijd serieus. Ik heb het gelezen, ik heb de vragen gelezen en de antwoorden. Ik heb echter ook mijn eigen registratie, die wat anders is en die zet ik er tegen af. Ik zeg nogmaals dat wij trots kunnen zijn op onze politie en dat het onze taak is om de prioriteiten scherp en helder aan te geven en altijd te zeggen dat het een resultante is van een keuze die we moeten maken, omdat het een schaars middel is. Dat is nu eenmaal zo. Dit wilde ik zeggen tegen mevrouw Kooiman. Ik waardeer haar inbreng natuurlijk zeer. Over het tegengaan van geweld tegen agenten heb ik al het nodige gezegd. Ik herhaal nog een keer tegen mevrouw Kooiman dat het nog scherper en beter moet.
Mevrouw Helder vroeg naar het aangiftebeleid. De aangiftebereidheid is stabiel, maar moet beter. Dit jaar komt er een uitgestelde publiekscampagne en proberen we de bevolking daar nog op te wijzen.
Bij de dierenpolitie zijn nu echt 160 agenten, met die van de opleiding erbij 178. Het richtingsplan gaat uit van 180 agenten en daar houden we nu aan vast.

Mevrouw **Helder** (PVV): Dank aan de Minister dat hij zegt dat het er nu 160 zijn. Mij bereiken andere signalen. Ik leg het zo uit dat de Minister gaat voor die 160 en dat ik de signalen bij hem kwijt kan.

Minister **Opstelten**: Mevrouw Helder krijgt steeds meer dan waarom zij gevraagd heeft. Wij houden vast aan het inrichtingsplan dat ik heb vastgesteld en daarin staat 180.
De heer Segers sprak over niet bezuinigen. Ik heb ook in de krant gelezen dat Kamerleden van de partijen van de coalitiepartners dat hebben gezegd. Ik ga in mijn beleid uit van een begroting. De heer Segers vraagt telkens wat ik doe als ik moet bezuinigen. Ik ga echter uit van een begroting, dat is duidelijk. Haal ik die begroting niet, dan moet ik maatregelen nemen. Het uitgangspunt is altijd de eigen begroting, dat is overal zo, maar ik wil ook mijn beleid uitvoeren en de prioriteiten voor de burgers waarmaken.
Over de bureaus heb ik al veel gezegd, ook over mijn standpunt. Ik ben een fervent voorstander van hetgeen er nu ligt. Het moet inderdaad eerder sneller dan langzamer, maar we hebben er toch – ruimhartig als ik ben – tien jaar de tijd voor genomen om het voor elkaar te krijgen, samen met het lokale gezag.
De korpschef zal nog naar de declaraties kijken, hij heeft het ook gehoord. Over Hulp voor Hulpverleners wil ik nog een keer zeggen dat ik zelf een fan van die organisatie ben. Dat is algemeen bekend. Ik wil ook dat die motie wordt uitgevoerd, want iedereen is er fan van. We moeten echter wel altijd precies zijn over wat ze wel en wat ze niet doen. Daarvoor is die

rondetafelbijeenkomst belegd. Dat zou ik nog willen zeggen tegen de heer Segers.
De heer Marcouch heeft gevraagd om een kwalitatief goede aangifte van discriminatoir geweld. De korpschef is hier aanwezig. De aangifte als zodanig heeft natuurlijk veel aandacht van de politie in de briefings. Het onderwerp discriminatie heeft veel aandacht. Ik zal het bekijken en aan de korpsleiding vragen of men nog extra accenten kan aangeven. Misschien kan ik vragen of dit in de briefings, naar aanleiding van wat er in Leiden is gebeurd, kan worden meegenomen.
De centraal stations, en zeker de case van Utrecht, zal ik meenemen in de analyses. Ten aanzien van PTSS en ziekteverzuim wordt samengewerkt met Defensie. Dat is heel belangrijk voor kennisuitwisseling en bijvoorbeeld bij de nazorg van de MH17. Politie en Defensie werken al samen bij het loket voor meldingen. Er zijn gesprekken gaande om de samenwerking op dit terrein nog verder te intensiveren.
Mevrouw Tellegen vroeg naar de termijnen. Over oneigenlijke taken komt de eerste rapportage bij de herijking in mei. Ik vind dat een mooi moment, want daar past het bij. Over de verwarde personen en de gesprekken met collega Schippers komt in het tweede kwartaal 2015 een brief van collega Schippers en mij. Daar wil ik naar streven.

De **voorzitter**: Ik zie geen interrupties meer van de zijde van de Kamer. Ik sluit af met het voorlezen van de toezeggingen. Naast de al lopende toezeggingen over de halfjaarrapportage, invulling vacatures wijkagenten en taakverlichting van de politie, zijn er een aantal toezeggingen gedaan:
- Volgende week komt er een overzicht van de politiebureaus die de komende jaren worden gesloten.
- Volgende week komt er een brief met cijfers over de beloning van de boa's.
- Voor het AO Bezuinigingen NFI op 19 maart stuurt de Minister een brief over het veiligstellen van forensische sporen bij niet-natuurlijke doodsoorzaken.
- In de halfjaarlijkse rapportage komt aandacht voor de diversiteit van het politiekorps en de voortgang daarvan.
- Er komt een brief over PTSS voor de zomer.
- De oneigenlijke taken worden meegenomen in mei bij de herijking. Dit komt naar de Kamer toe.
- In het tweede kwartaal 2015 komt een brief over de verwarde personen.

Er komt een VAO met als eerste spreker de heer Oskam.
Hartelijk dank voor uw bijdragen, de beantwoording, de ondersteuning en de belangstelling.

Sluiting 13:40 uur.

**Volledige agenda**

*1. Inzet medewerkers van het Ministerie van Defensie in Amsterdam ten behoeve van het terugdringen van het aantal woninginbraken*

*Kamerstuk 29 628-492 – Brief regering d.d. 18-11-2014*
*Minister van Veiligheid en Justitie, I.W. Opstelten*

*2. Aanbesteding politievoertuigen*

*Kamerstuk 29 628-467 – Brief regering d.d. 19-09-2014*
*Minister van Veiligheid en Justitie, I.W. Opstelten*

*3. Afschrift van de brief aan de Nationale ombudsman omtrent zijn bemerkingen over het Coulancebeleid PTSS Politie*

*Brief regering d.d. 21-11-2014*
*Minister van Veiligheid en Justitie, I.W. Opstelten*

*4. Rapport van de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid «De Nationale Politie Arbeidstijden en Agressie en Geweld geïnspecteerd»*

*Kamerstuk 29 628-493 – Brief regering d.d. 21-11-2014*
*Minister van Veiligheid en Justitie, I.W. Opstelten*

*5. Aanbieding WODC-rapport «Modernisering van de arbeidsvoorwaarden en arbeidsverhoudingen bij de politie»*

*Kamerstuk 29 628-496 – Brief regering d.d. 27-11-2014*
*Minister van Veiligheid en Justitie, I.W. Opstelten*

*6. De dienstverlening van de politie*

*Kamerstuk 29 628-497 – Brief regering d.d. 15-12-2014*
*Minister van Veiligheid en Justitie, I.W. Opstelten*

*7. Reactie op het onderzoeksrapport «Suïcide bij ambtenaren van politie»*

*Kamerstuk 29 628-498 – Brief regering d.d. 18-12-2014*
*Minister van Veiligheid en Justitie, I.W. Opstelten*

*8. Overbrugging levering politievoertuigen*

*Kamerstuk 29 628-499 – Brief regering d.d. 18-12-2014*
*Minister van Veiligheid en Justitie, I.W. Opstelten*

*9. Beleidsreactie op het rapport Politie en verwarde personen*

*Kamerstuk 29 628-501 – Brief regering d.d. 07-01-2015*
*Minister van Veiligheid en Justitie, I.W. Opstelten*

*10. Beleidsreactie op onderzoek naar training mentale kracht en psychosociale gezondheid*

*Kamerstuk 29 628-503 – Brief regering d.d. 03-02-2015*
*Minister van Veiligheid en Justitie, I.W. Opstelten*

*11. Beleidsreactie op en aanbieding van twee onderzoeken over de professionele weerbaarheid van politiemedewerkers. Ontwerpbesluit houdende regels over het financieel beheer van de politie (Besluit financieel beheer politie) en het ontwerpbesluit houdende regels over het beheer van de politie (Besluit beheer politie)*

*Kamerstuk 29 628-488 – Brief regering d.d. 14-11-2014*
*Minister van Veiligheid en Justitie, I.W. Opstelten*

*12. Verslag van een schriftelijk overleg over het ontwerpbesluit houdende regels over het financieel beheer van de politie (Besluit financieel beheer politie) en het ontwerpbesluit houdende regels over het beheer van de politie (Besluit beheer politie) (Kamerstuk 29 628, nr. 488)*

*Kamerstuk 29 628-505 - Brief regering d.d. 06-02-2015*
*Minister van Veiligheid en Justitie, I.W. Opstelten*